

LUMPEENLEHTI

Uutta pörssi-
sähkössä

**Paimenlomalla
nautitaan täysillä
luonnosta**

**Siirrettävät
ilmastointilaitteet
auttavat
kesäkuumalla**

Lue uusin
asiakas-
lehtemme
tästä!

Mikko Alftan
strategia- ja
riskienhallintajohtaja
Lumme Energia Oy

Vaikuttavaa vastuullisuustyötä ympäri vuoden

Olemme hiljattain julkaisseet ensimmäisen vastuullisuusraporttimme. On hienoa päästä tuomaan näkyväksi työ, jota teemme rakentaessamme kestävämpää tulevaisuutta meille kaikille. Tavoitteemme on muun muassa taata erinomainen asiakaskokemus, kasvattaa päästöttömän energian myynnin osuutta sekä varmistaa, että kaikki toimintamme on kestävästi kannattavaa. Keskeisenä ohjenuorana vastuullisuustyössämme on vaikuttavuus. Uskomme, että vastuullisuustyömme painopisteet tulevat kestävästi aikaa.

Vuosi 2024 oli meille prosessien rakentamisen ja toiminnan kehittämisen vuosi. Olemme esimerkiksi kehittäneet tuotteita ja palveluita, joilla tuemme asiakkaittemme kestäväää energiankäyttöä. Laadimme ja julkaisimme kolmet eettiset periaatteet, jotka ohjaavat toimintaamme jokaisen työarjessa. Lisäksi olemme uudistaneet toimitusketjujemme vastuullisuuskäytäntöjä.

Olemme ylpeitä, että raportin kokoamiseen on osallistunut laajasti sekä oma henkilöstömme että kumppanimme. Henkilöstömme sijaitsee halki poikki Suomen, aivan kuten asiakkaammekin, ja se on meille suuri voimavara. Henkilöstön hyvinvoinnin varmistaminen on vastuullisuustyömme keskeisimpiä teemoja. Hyvä työntekijäkokemus välittyy varmasti asiakaskohtaamisiin saakka.

Vuonna 2025 jatkamme toimitusketjujemme vastuullisuuden varmistamisprosessien kehittämistä ja valmistautumista palkka-avoimuus- ja viherväittämädirektiivien voimaantuloon. Vastuullisuus on osa avainmittareitamme ja henkilöstömme tavoitteita.

Vaikka olemme saavuttaneet paljon, tiedostamme, että meillä on vielä paljon työtä tehtävänä. Vastuullisuustyö ei pysähdy koskaan eikä vastuullisen liiketoiminnan harjoittaminen mene pois muodista.

Tervetuloa tutustumaan vastuullisuustyöhömmme!

Lue vastuullisuusraporttimme

lumme-energia.fi

Facebook
@LummeEnergia

Instagram
@lummeenergia

LinkedIn
@LummeEnergia

LUMPEENLEHTI

LUMME ENERGIAN
ASIAKASLEHTI 2 • 2025
ISSN 2489-5253

JULKAISIJA
Lumme Energia Oy
PL 40, 50101 Mikkeli

Asiakaspalvelu 24/7
lumme-energia.fi/ota-yhteytta

PÄÄTOIMITTAJA
Jaana Kettunen
Lumme Energia Oy

TUOTANTO
Mainostoimisto Selekti Oy

AJANKOHTAISTA

KIITOS HIENOISTA NOKIPANNU-KAHVIOHJEISTA , SIVU 20

Kilpailuumme tuli satoja vastauksia ja hyviä vinkkejä. Lue otteita vastauksista.

KESÄISIÄ ETUJA LUMME-TIIMISTÄ, SIVU 21

PÖRSSISÄHKÖN HINTA VAIHTUU JATKOSSA VARTIN VÄLEIN, SIVU 12

UUDISTUNUT PÖRSSISÄHKÖ-SOPIMUS TUO JOUSTAVUUTTA JA TURVAA, SIVU 13

TUTUSTU DIGIPOSTI KIVRAAN, SIVU 25

Digiposti on muodostumassa ensisijaiseksi tavaksi vastaanottaa tärkeää kirjepostia ja virallisia asiakirjoja.

VAPAALLA

LUONNOSTA VÄRIÄ VILLALANKOIHIN, SIVU 28

Villalankojen värjääminen perinteiseen tapaan luonnonväreillä on aina yhtä jännittävää.

PAIMENLOMALLA NAUTITAAN TÄYSILLÄ LUONNOSTA, SIVU 10

Eila Huusko viettää lomaviikkoa tyttärensä perheen kanssa lammaspaimenena Hiidenmaan tilalla Neitvuoren kainalossa, Anttolassa. Tutustu kokemuksiin.

Lue myös: Ajankohtaista • Kestävät & kätevät • Anna meille palautetta

ENERGIAA SÄÄSTÄMÄSSÄ

SIIRRETTÄVÄT ILMASTOINTILAITTEET AUTTAVAT KESÄKUUMALLA , SIVU 8

Koti voi muuttua asukkaalle tukalaksi paikaksi, jos kuumuutta ei pääse pakenemaan. Siirrettävien ilmastointilaitteiden teho riittää hyvin yksittäiselle huoneelle.

KORJAA ITSE – SÄÄSTÄT RAHAA JA YMPÄRISTÖÄ, SIVU 18

Kodinkoneiden tavallisia pikkuvikoja voi ja saa korjata omatoimisesti. Perustyökalut riittävät, mutta toki peukalo ei saa sijaita aivan keskellä kämmentä.

NÄIN AURINKOPANEELIT VAIKUTTAVAT ASUNTOSI ARVOON JA HOUKUTTELEVUUTEEN, SIVU 14

Aurinkopaneelit asuntosi katolla tekevät siitä kiinnostavamman kohteen tulevien potentiaalisten ostajien silmissä.

HYVÄ KYSYMYS

MIKSI 10 A:N SULAKE PALAA MÖKILLÄ VÄHÄN VÄLIÄ? SIVU 6

Lue, kuinka paljon sulake kestää kuormaa.

KOTONA

KAIVUTYÖT TURVALLISESTI, SIVU 4

Toimiva pihavalaistus lisää viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Pihapistorasioiden kautta sähkö tulee kätevästi käyttöön pihalla. Mukavia juttuja, mutta vaativat vähän viitseliäisyyttä ja kaivutöitä.

ÄLYKKÄÄN HELPPOA PIHANHOITOA , SIVU 16

Robottiruohonleikkureissakin jyllää nyt tekoäly. Kehittyneimmät mallit osaavat asioita, joista aiemmin saattoi vain uneksia.

KASVIKSIILLA VÄRIÄ JA MAKUA GRILLIHETKIIN, SIVU 22

Kasviksista saa loihdittua upeita herkkuja myös grillissä, ja uusia makuja kokeillen saa aikaan yllättäviä makuelämyksiä. Nyt grilli kuumeen!

YRITYKSILLE

PK-YRITTÄJÄT ARVOSTAVAT ENERGIAVYTYÖSSÄÄN KUSTANNUS-SÄÄSTÖJÄ JA HUOLETTOMUUTTA, SIVU 24

HUKKALÄMMÖSTÄ HYÖTYÄ , SIVU 26

E-Heat ja Lumme Energia rakentavat kestävää energiatulevaisuutta.

Lämmintä
kesää
toivottaa
Topi Töpseli

20

Kaivutyöt turvallisesti

TEKSTI: JUKKA LEINO KUVAT: KONSTSMIDE, FISKARS, LIIKENNETUOTTEET OY JA MELTEX OY

Toimiva pihavalaistus lisää viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Pihapistorasioiden kautta sähkö tulee kätevästi grillille, puutarhakoneille tai vaikka auton lämmittämiseen. Sähköt kasvihuoneessa mahdollistavat kylmältä hetkiltä suojaavan pakkasvahdin käytön. Kaikki mukavia juttuja – mutta vaativat vähän viitseliäisyyttä ja kaivutöitä.

Ketjukaivuri tekee kapean ojan. Kaapelin asennuksen jälkeen kaivanto on helppo täyttää vaikka lapiolla, kun maa on murentunut hienoksi.

Ensin on hyvä pysähtyä hetkeksi suunnittelutöihin. Kaivaa voi myös itse, mutta sähkökytkennät ovat aina ammattilaisen tehtäviä. Keskustelu sähkömiehen kanssa onkin ihan ensimmäisiä toteutuksen vaiheita. Ammattilainen osaa kertoa, miten sähkön syöttö ja pihavalojen ohjaus on mahdollista tehdä, millaiset materiaalit tarvitaan sekä miten pistorasioiden vikavirtasuojaus on järkevintä toteuttaa. Pihavalaistuksen suunnittelu saattaa tuntua ensin helpolta, mutta siinäkin osaaminen ja kokemus ovat valttia. Jo erilaisten valaisimien määrä on niin suuri, että omaan kohteeseen parhaiten sopivien tuotteiden valinta voi olla vaikeaa. Valon ja varjojen hallinta sekä oikean valomäärän tuottaminen eri kohtiin vaativat nekin suunnittelun osaamista.

Kysy ennen kuin kaivat

Ennen kaivutyöhön ryhtymistä on vielä varmistettava, ettei alueella ole aikaisemmin asennettuja maakaapeleita, vesijohtoja, viemäriöintejä tai muita rakenteita, jotka voisivat vioittua. Omalla pihalla ei todennäköisesti ole sähköyhtiön kaapeleita, mutta liityntäpisteestä pääkeskukselle tuleva kaapeli ja mahdolliset tietoliikennekaapelit voivat olla vaarassa. Sähköyhtiön kaapeleille voi tilata maksuttoman näyttöpalvelun osoitteesta johtotieto.fi tai kaivulupa.fi.

Maakaapelin
yläpuolelle kaivantoon
laitetaan muovinen
varoituss nauha noin
30 sentin syvyyteen.

Valmiit betoniperustukset
nopeuttavat valaisimien
asennuksia.

Ergonomic Pro ojituslapiossa
on kapeampi terä ja käyttötarkoi-
tuksen mukaan suunniteltu muotoilu.
Maakaapelien lisäksi kaivettavaa
löytyy pintavesien viemäroinneistä.

Näyttöpalvelua voi käyttää myös kiinteistön omistajan oman sähköverkon alueella, mutta silloin kustannukset täytyy maksaa itse. Palvelun tilaamiseen ja käyttöön liittyvät ohjeet löytyvät verkkosivuilta. Normaalityönteissa kaapelinäytön saaminen voi kestää useita päiviä, mikä on huomiotava aikataulun suunnittelussa. Monilla kaivuriurakoitsijoilla on käytettävissään myös oma kaapelitutka, mutta silloin vastuu jää vahinkotapauksissa aina kaivajalle.

Kaapelit riittävän syvälle

Maakaapeloinnilla tehtävissä asennuksissa syöttöpisteen ja sähköverkko-alueen välille kaivetaan oja, jonka syvyydeksi suositellaan vähintään 70 cm. Mikäli riittävän syvälle ei päästä, kaapelit voi suojata erillisellä suojaputkella. Kaapeleiden lisäksi kaivantoihin asennetaan usein perustuksia valaisimille tai pihapistorasioille. Valaisinmallia valittaessa onkin hyvä tarkistaa sen jalustan yhteensopivuus valmiina olevien perustusten kanssa. Toki perustuksen voi tehdä myös betonivaluna hyödyntämällä esimerkiksi pilariharkkoja, mutta valmiit betoniperustukset ovat nopeita asentaa ja

niissä on johtokanavat ja erilaisia kiinnitysratkaisuja jo valmiina. Kaapeliojaa täytettäessä noin 30 cm:n syvyyteen laitetaan merkintänauha, joka varoittaa kaivajaa alempana olevasta kaapelista ja auttaa paikallistamaan sen täsmällisemmin. Merkintänauhan olemassaoloon ei kuitenkaan voi aina luottaa sokeasti, sillä aikaisemmat asentajat ovat saattaneet jättää sen laittamatta.

Kaivuri vai lapio

Tarvittavien kaapeliojien pituus ratkaisee parhaiten soveltuvan kaivutavan. Toki myös maalajilla on iso vaikutus työmäärään. Keskikesän kuivimpina aikoina savimaa on todella kovaa kaivaa lapiolla, mutta homma sujuu mukavasti kevyällä, kun maa on vielä kosteaa. Hiekkamaa on kevyempää lapioida, mutta kuivina aikoina kaivannosta saattaa muodostua leveä ja siirrettävän maa-aineksen määrä voi nousta melko isoksi. Kaapeliojien kaivamiseen soveltuvat hyvin ketjukäivurit, sillä ne tekevät vain kapean uran ja murentavat kaivannosta nousevan maan, jolloin oja on helppo täyttää, mutta kiviset maastot tuottavat niille ongelmia. Myös kaapelikauhalla varustettu pieni telakaivuri on hyvä vaih-

toehto. Se pystyy liikkumaan pihassa aiheuttamatta ylimääräisiä vaurioita ja tekemään paikat asennettaville valaisimien perustuksille. Kaivurilla onnistuu myös kaivantojen peittäminen asennusten jälkeen.

Tee kartta kaapeleista

Asennusten jälkeen uusien kaapeleiden paikat on hyvä merkitä pihakarttaan, jossa näkyvät kaikki tontilla olevat sähkö- ja tietoliikennekaapelit, vesijohdot, salaojat, viemäroinnit ja muut maan alla olevat rakenteet. Vaikka kaivausten vielä näkyessä tuntuisikin, että kyllähän nämä nyt muistaa, muutamassa vuodessa jäljet häviävät ja tarkkaa sijaintia on vaikea paikallistaa. Pihakartan voi tehdä asemapiirroksen tai tarkan ilmakuvan päälle. Sijainnit voi tarkentaa etäisyysinä sopiviin kiintopisteisiin. Karttaan kannattaa laittaa muistiin myös kaapeleiden asennussyvyydet. Vaikka maan pinnan korkeus vuosien myötä vähän muuttuisikin, tieto auttaa seuraavaa kaivajaa. Lisäksi asennusvaiheessa otetut valokuvat saattavat olla iso apu joskus tulevaisuudessa.

Miksi 10 A:n sulake palaa mökillä vähän väliä?

Kuinka paljon kuormaa se kestää ja mitä laitteita se tarkoittaa käytännössä?

Kuva: VASTAVALO / ARI ANDERSIN

Vastaajana
Matti Orrberg
tekninen asiantuntija
Sähkö- ja teleurakoitsijat
STUL ry

Talven väistyessä katseet suuntaavat kohti luonnon helmaa ja kesämökkien kultaiset muistot heräävät mielisä. No ikuisia työmaitanen ne ovat, se kyllä muistetaan, ja kaikkennäköiset kom-mellukset kuuluvat asiaan. Sulakkeiden palaminen uuden klapikoneen kanssa, josta tietenkin syytetään uutta klapikonetta, joka kuskataan takaisin kauppaan, ja kaupan pistorasialla todetaan, että hyvinhän tämä toimii... Tarinoita on varmasti monia erilaisia.

Edellisen tarinan kaltaiset tilanteet kielivät hyvin pienelle sähkönkulutuselle suunnitelluista kiinteistön sähköistä. Sähköautot, erilaiset työko-neet ja muu sähköistyksen merkittävä lisääntyminen koettelevat vanhoja asennuksia, joita ei ole alun perinkään mietitty näin pitkälle tulevaan.

Hyvin usein kesämökeillä on käy-tetty pieniä sulakekokoja, kuten 10 ampeerin sulakkeita, tai hieman her-kempia B-toimintakäyrän johdonsuo-jakatkaisijoita eli automaattisulakkeita. Näiden tarvetta sanelee ennen kaik-kea turvallisuus: heikossa jakelussa

isompien ja epäherkempien suoja-laitteiden toiminta-aika voisi venyä vaarallisen pitkäksi vikatilanteiden eli sähköiskun vaaran hetkellä. Rajalli-sesti mitoitettujen suojalaitteiden suojaavat paremmin ihmisiä ja omaisuutta mutta kestävät vähemmän normaalia sähkökuormaa. Herkemmat B-käyräiset kestävät heikommin esimerkiksi erilaisten kodinkoneiden tai työkonei-den aiheuttamat hetkelliset – joskus hyvinkin korkeat – kytkentävirtapiikit.

10 ampeerin sulake tai johdonsuoja kestää normaalia kotitalouspistorasi-aan kytkettävää kuormaa nimellisesti yhteensä 2 300 W. Jos saman sulak-keen perään sattuisi kytkemään esi-merkiksi pölynimurin (600 W), sähkölie-den (800 W) ja klapikoneen (2 300 W), niiden yhteissumma (3 700 W) ylittäisi sulakkeen keston selvästi. Kun vielä huomioidaan kesähelteet, kuumana käyvä sähkökeskus sekä valmiiksi lämmennyt ja sen myötä herkemmin toimiva suojalaite, sulakkeen palami-seen saattaa riittää pelkkä klapikone.

Viimeistään silloin, kun sulakkeen

rajoja on koeteltu jo joitakin kertoja, sen sulakelanka on haurastunut sen verran, että se saattaa palaa pienem-mänkin kuorman kytkentävirtapiikistä. Varsinkin sulakkeilla on siis käyttöikä, koska niiden sulakelanka on suunnitel-tu vain kerran toimivaksi – se on siten kuluva osa. Tämä voi aiheuttaa odot-tamattomia haasteita, ja siksi on aina hyvä huolehtia riittävästä sulakevaran-noista sekä kodeissa että mökeillä.

Jos nämä ongelmat tuntuvat tutuil-ta, on hyvä aika alkaa kysellä esimer-kiksi Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry:n osaavan jäsenistön eli sähköura-koitsijoiden perään. Heidän kanssaan voidaan katsoa, saisiko kiinteistön sähköistystä ryhmiteltyä uusiksi, mikä voi auttaa useimmissa tilanteissa. Tarvittaessa on syytä alkaa selvittää, millä keinoin sähköistykseen saataisiin riittävää parannusta, jotta se kestäisi nykytarpeet.

Kastelujärjestelmä pitää kasvit hengissä lomasi ajan

Mökillä, parvekkeella tai kasvihuoneessa olevat kasviviljelmät vaativat säännöllistä kastelua ja huolenpitoa silloinkin, kun olet muualla. Aurinkokennolla toimivan tippukastelujärjestelmän avulla saat viritettyä kastelun 10 kasville. Kastelu ei vaadi hanaliitintä eikä sähköä – auringonvalo ja vesi-saavi tai -ämpäri riittävät. Mukana tulevat kuitenkin ladattavat paristot varmistukseksi pilvisiä päiviä varten.

Tippukastelu 10 kasvin kastelusarjalla,
 hinta 59 € (Clasohlson)

Ladattava myrskylyhty toimii myös varavirtalähteenä

Ladattava ja himmennettävä myrskylyhty Maija on varustettu varavirtatoiminnolla, joten se tuo turvaa esimerkiksi sähkökatkojen varalle. 1 000 luumenin valoteho tekee myrskylyhdystä hyvän valonlähteen myös mökille ja retkille. 5 tunnin latauksella saa käyttöaikaa 2–95 tuntia.

Hinta 30,39 € (Puuilo)

Valaisevat kivet pihalle

Kivenmuotoiset led-valaisimet tuovat valoa pihalle ja puutarhaan yhdellä latauksella 8–12 tuntia. Neljä valaistustilaa ja 16 väri vaihtoehtoa. Ohjaus kaukosäätimellä. Valaisinten leveydet 23, 24 ja 28 cm.

Farallon valaisinsetti, 3 kpl,
 hinta 119,99 € (Beliani)

Onko nukahtaminen vaikeaa valoisassa?

Therabody SleepMask on unimaski, joka antaa 100 prosentin pimennyksen nukuttaessa. Se sisältää myös 3 hiljaisinta, rauhoittavaa värähtelykuviota, jotka on suunniteltu auttamaan rentoutumaan ja nukahtamaan nopeammin.

Hinta 104 € (Power)

Pidäthän kylmäketjun kunnossa

Polarbox on retro/vintage-tyylinen, laadukas kovamuovinen kylmälaukku herkullisissa pastelliväreissä. Sillä kantaa kauniisti tärkeimmät pakasteet kaupasta kotiin tai vie eväät piknikille. Kannen voi irrottaa, ja sitä voi käyttää tarjottimena. Ihana mökkituloilainen! Kylmälaukku säilyttää elintarvikkeet 5–15-asteisina 24 tunnin ajan. Tarvitsee kylmäkallen.

Hinta 35 € (12 litraa) tai 49 € (20 litraa)
 (Netrauta)

Tuotteiden hinnat ja ostopaikat ovat viitteellisiä. Tiedot ovat huhtikuulta 2025.

Siirrettävä ilmastointilaitte pitää sisäilman miellyttävänä myös lemmikille. Kuva: Electrolux.

VINKKEJÄ VIILENNYKSEEN:

- Jäähdytä makuuhuone ennen nukkumaanmenoa. Kompressorin hurina voi häiritä nukkumista.
- Aloita viilennys ajoissa, jotta tila todella ehtii jäähtyä.
- Pahimpina hellepäivinä voi olla järkevää pitää laitetta päällä koko päivän.
- Jos mahdollista, suuntaa ilma ylös siten, että se laskeutuu tilaan tasaisesti eikä aiheuta vedon tunnetta.
- Jäähdytyskäytössä sisälämpötilaksi riittää helteelläkin n. 24–25 °C, kun laite samalla poistaa sisäilmasta kosteutta.

Siirrettävät ilmastointilaitteet auttavat kesäkuumalla

TEKSTI: DAKOTA LAVENTO KUVAT: MAAHANTUOJAT

Koti voi muuttua asukkaalle tukalaksi paikaksi, jos kuumuutta ei pääse pakenemaan.

Sisätilojen jäähdytystarve kasvaa pitkien hellejaksojen aikana. Kauniit hellepäivät voivatkin olla tuskallisia kaikille, joiden on hankala päästä kuumuutta kotoaan pakoon, kuten sairaille, toipilaille, liikuntarajoitteisille, vanhuksille, pienille lapsille ja lemmikeille. Ilmalämpöpumppu on paras vaihtoehto kokonaisen asunnon sisäilman jäähdyttämiseen, mutta aina sen asentaminen – varsinkaan kerrostaloasuntoon – ei ole mahdollista. Siirrettävien ilmastointilaitteiden teho riittää yksittäiselle huoneelle. Ne ovat hyvät ratkaisut silloinkin, kun ilmalämpöpumppua ei syystä tai toisesta voi tai ehdi asentaa. Motivan asuinrakennusten energiatehokkuuden asiantuntijana työskentelevä **Teemu Kettunen** painottaa, että jäähdytysteholtaan ja energiatehokkuudeltaan ilmastointi-

Ilmankosteus lisää kesällä sisäilman tukaluutta. Kuiva sisäilma tuntuu heti hieman viileämmältä.

laitteet eivät ole ilmalämpöpumpun veroisia. Ne ovat myös kohtalaisen äänekkäitä: kompressorin äänitaso on 54–64 dB.

– Kun laite sijoitetaan usein juuri makuuhuoneeseen, olisi hyvä voida testata sen äänitasoa myymälässä, Kettunen neuvo. Laitetta valittaessa kannattaa kiinnittää huomiota myös energialuokkaan.

Ilmastointilaitteen etuna on, että sen voi ottaa käyttöön välittömästi. Ammattilaista ei tarvitse odottaa sitä asentamaan. Tarvittaessa laitetta voi myös siirtää tilasta toiseen. Lisäksi se on hankintahinnaltaan ilmalämpöpumppua edullisempi.

Ilmastointilaitteet pähkinäkuoressa

Gigantin pienkoneiden myyntipääällikkö **Tuomas Ollilan** mukaan kaikissa siirrettävissä ilmastointilaitteissa on sama toimintaperiaate. Hinnaltaan edullisemmissa on vain pienempi jäähdytysteho, joten ne sopivat pienemmän tilan jäähdyttämiseen. Ne ovat yleensä myös äänekkäämpiä.

– Nykyisin useimmissa malleissa on jo etäohjausmahdollisuus.

Yksiosaisissa laitteissa on poistoilmaputki, jolla tilasta poistettava kuuma ilma johdetaan ulos yleisimmin tuuletusluukun, -ikkunan tai parvekkeen oven kautta.

Kaksiosaisissa ilmastointilaitteissa on sisä- ja ulkoyksikkö, joiden välillä kylmäaine kiertää kuten ilmalämpöpumpussa. Toimintaperiaatteen ne vastaavat ilmalämpöpumppua ja viilentävät tehokkaammin kuin perinteinen ilmastointilaitte. Ulkoyksikkö sijoitetaan esimerkiksi parvekkeelle tai kuistille.

Apt Breeze 7000 -ilmastointilaitte viilentää noin 15 m²:n kokoisia huoneita, ja siinä on sisäänrakennettu ilmankuivain. Jäähdytysteho on 2 kW. Laitteessa on kolme tehotasoa, ajastin ja kauko-ohjausmahdollisuus. Pakkauksessa on kondenssivesiletku, poistoputki ja ikkuna-asennussarja. Gigantti, 349,99 €.

Etäohjattava Wilfa Chill 12 Connected -ilmastointilaitte toimii tuulettimena, ilmankuivaajana ja ilmastointilaitteena jopa 30 m²:n tilassa. Sen jäähdytysteho on 3,52 kW. Mukana on ikkunasarja. Gigantti, 719,99 €.

Siirrettävän pienen tilan jäähdytyslaitteen OPAL A007G 5000BTU:n jäähdytysteho on 1,4 kW. Jäähdytyksen lisäksi sen toimintoihin kuuluvat puhallus ja kosteudenpoisto. K-Rauta, 279 €.

Osa ilmastointilaitteista poistaa lauhdevettä ulkoilmaan poistoilmaputken kautta. Joissakin vettä voidaan poistaa myös lattiakaivoon tyhjenysletkun kautta. Kaikissa on joka tapauksessa jonkin kokoinen säiliö lauhdevedelle.

– Oikein kostealla hellesäällä vesisäiliötä voi joutua tyhjentämään päivittäin, Ollila huomauttaa. – Jos säiliö täyttyy, laite lopettaa kosteuden tiivistämisen ja viilennysteho heikkenee huomattavasti.

Yleisimmin ilmastointilaitetta käytetään makuu- tai olohuoneen viilentämiseen, jolloin poistoputki pitäisi asentaa tuuletusikkunaan tai parvekkeen oveen. Ongelmia on edessä, jos tuuletusikkunaa ei saa riittävästi auki tai ritilä estää putken työntämisen ulos.

Ollila sanoo, että joissakin tapauksissa ongelma voi ratketa laitteen mukana tulevalla tai erikseen ostettavalla tuuletusikkunan sovitesarjalla.

Asennuksessa on käytettävä myös ikkunatiivistesarjaa, kangasta tai muovilistaa, jolla kuumaa ilmaa estetään pääsemästä sisään ikkunasta tai parvekkeen ovesta.

Lupa asentaa

Omakotitalon omistaja voi vapaasti hankkia ilmastointilaitteen vaikka kotinsa jokaiseen huoneeseen. Taloyhtiössä raja menee siinä, ettei ratkaisua saa asentaa kiinteästi tai lähtä liittämään mihinkään perusjärjestelmään, kuten ilmanvaihdonkanavaan tai viemärintiin, ilman taloyhtiön lupaa.

– Varmoilla vesillä ollaan, kun ei jouduta tekemään muutoksia. Esimerkiksi taloyhtiön vastuulla olevasta ikkunasta ei saa ottaa palasia pois ilman lupaa poistoputken läpivientiä varten, Suomen Kiinteistöliitto ry:n johtava asiantuntija, DI **Petri Pylsy** huomauttaa.

Epävarmoissa tapauksissa Pylsy neuvoo ottamaan yhteyttä taloyhtiöön.

– Älä myöskään tilkitse korvausilma-aukkoja, vaikka sieltä tuleekin helteellä kuumaa ilmaa. Korvausilmaa tarvitaan ehdottomasti.

Vuokra-asuntoonkin laitteen voi hankkia ja sitä saa käyttää. Vuokralaiset VKL ry:n toiminnanjohtaja **Anne Viita** sanoo, että siirrettävä ilmastointilaitte on liikuteltava esine eli verrattavissa muuhun irtaimistoon.

– Vuokralaisen on tietenkin oltava

huolellinen laitetta käyttäessään eli varmistettava esimerkiksi, ettei lauhdevedestä synny kosteushaittaa lattialle.

Asennuksen osalta tulee noudattaa laitteen mukana tulevia käyttöohjeita huolellisesti.

Paimenlomalla nautitaan täysillä luonnosta

TEKSTI: TARJA HEIKKILÄ-LEINO
KUVAT: JUKKA LEINO

Eila Huusko viettää loma-
viikkoa tyttärensä perheen
kanssa lammaspaimenena
Hiidenmaan tilalla Neitvuoren
kainalossa, Anttolassa.
– Parasta täällä ovat luonto
ja hiljaisuus. Ei kuulu
liikenteen ääniä, vain lintu-
jen laulua.

Hiidenmaan tilalla kesäkuinen perin-
nemaisema näyttäytyy parhaimmil-
laan. Luonnonkukat kukkivat kilpaa
pihamaalla. Lampaat hakevat puiden
alta varjoa auringon paahteelta, ja

lammashaan takaa avautuu upea
järvimaaisema Luonterille.

Tilan päärakennus on aikamoinen
aikamatka 1900-luvun talonpoikai-
siin tunnelmiin. Puiset kalusteet, iso
leivinuuni ja kamarit henkivät entistä
aikaa. Tummat hirsiseinät pitävät
helteen loitolla. Sähköä täällä ei ole,
mutta jääkaappi toimii aurinkopaneelin
voimalla ja kaasuliesi verannalla auttaa
ruoanvalmistuksessa. Juomavesi on
tuotava mukana. Järvessä riittää vettä
peseytymiseen ja lampaille. Miten
tällainen lomanviettopaikka löytyi?

– Tyttären ystävä oli ollut tällaisella
paimenlomalla, ja siitä me saimme
kipinän hakea mukaan. Minua arpaon-
ni suosi, ja nyt ollaan täällä kolmessa
polvessa ja varmasti haetaan uudel-
leenkin, hymyilee **Eila Huusko**

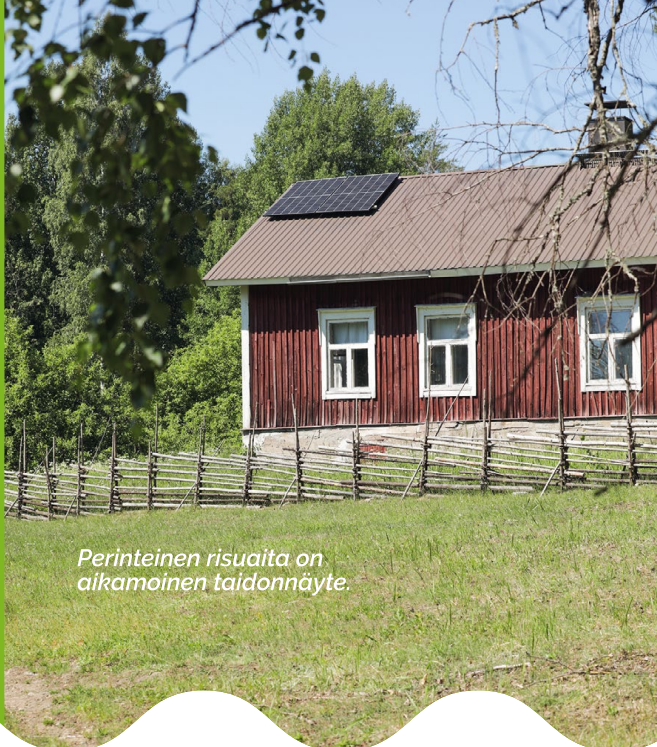
ja hakee päiväunilta heränneen
lapsenlapsensa kamarista.

Amalia, 10 kuukautta, seuraa tark-
kana tapahtumia turvallisesti isoäitinsä
sylissä. Ympäristössä riittää pienellä
jatkuvasti uutta ihmeteltävää.

Luonto on täällä vahvasti läsnä

Neitvuori on Etelä-Savon korkein vuori.
Hiidenmaan tilan vieressä kulkee luon-
nonsuojelualueen Hiidenpolut-reitis-
tö, joten upeisiin maisemiin pääsee
tutustumaan merkittyjä reittejä pitkin.
Laavulla voi käydä syömässä eväitä.

– Luonto on meille kaikille tärkeä
asia. Paimenviikko tuo mukavaa vaih-
telua kerrostaloelämään Helsingissä.
Täällä on hiljaista. Tyynenä iltana kuk-

Perinteinen risuaita on alkamoinen taidonnäyte.

Miten elämä sujuu sähköttömällä mökillä?

– Ensimmäiseksi loppuu virta matkapuhelimista, joten virtapankkeja on hyvä olla. Meillä ei ole autoa käytettävissä, ja mukana on pieni lapsi. Jo turvallisuuden takia on tärkeää tietää, että puhelin toimii ja sillä pystyy tarvittaessa hälyttämään apua lampaille ja paimenille. Viihdelaitteita ei täällä kaipaa, tosin nuoremmat haikai-levat patteriradion perään. Onneksi valoa ja lämpöä ei nyt kesällä tarvita. Jääkaappi toimii aurinkosähköllä, ja kaasuliedellä saa tehtyä ruokaa, mieltii Eila.

Vesi on kuitenkin kannettava, tiskit hoidetaan ulkona penkillä ja peseytyminen tapahtuu saunassa.

– Kyllä sähköä ja sen tuomia mukavuuksia arvostaa taas enemmän tämän jälkeen. On loisteliasta vain mennä lämpimään suihkuun.

kien tuoksu on huumaaava. Käkikin on vielä kukkunut. Perhosiä ja niittykukkia on paljon.

Luonto on Eila Huuskolle tärkeä henkireikä. Hän on aina ollut innokas luonnossa liikkuja.

– Maisemat ovat täällä huikeat. Neitvuorelta näkyy kauas, ja näkymät vetävät kyllä vertoja Kolillekin, kertoo Sotkamosta kotoisin oleva Eila.

Ja sitten ne lampaat

Rohkein musta lammas tulee innokkaasti tutustumaan vierailijoihin ja haluaa rapsutusta. Lampaat ovat rodultaan kainuunharmaksia.

– Nyt täällä on seitsemän kainuunharmasta ja yksi Kainuun Harmaa, nauraa Eila viitaten omiin kainuulaisiin juuriinsa.

– Suurta työtaakkaa ei lampaista ole. Päivittäin tarkkailen, että lampaat ovat tallessa ja terveitä: syövät, märehdivät ja liikkuvat normaalisti. Pidän huolen, että niillä riittää vettä, suolakivi on paikallaan ja kivennäistä tarjolla.

Lampaat tekevät tärkeää työtä.

– Kun kotieläimet häviävät maisemasta, luonto villiintyy. Ensin tulevat horsmat, ja pikku hiljaa alue pusikoituu ja metsittyy. Samalla jotakin ainutkertaista häviää ympäriltä. Se on surullista. Sama kehitys näkyy Kainuussa. Onneksi täällä lampaat tekevät arvokasta työtä ja pitävät maiseman avarana.

”Täällä on vain niin ihanaa!”

Asiakasneuvoja **Leena Hiltunen** Met-sähallituksen luontopalveluista kertoo paimenlomalaisten nauttivan täysillä luonnon rauhasta.

– Lomalaiset muksahtavat muutamassa päivässä tilaan, jonka olen nimennyt ”paimenlomakuplaksi”. Kun luonto on vahvasti läsnä ja häly ja kiire poissa, samoin mukavuudet, lomalainen saa aidosti nollattua mielensä ja alkaa todella rentoutua. Usein kommenttina on: ”Täällä on vain niin ihanaa!” Lepo on täydellistä: kännyköistä loppuu virta, sillä suurimmasta

osasta majoituspaikoista puuttuvat kaikki mukavuudet, myös sähkö.

Paimenlomakonsepti lähti 2010-luvun taitteessa Kolilta, jossa keksittiin vuokrata kansallispuistojen alueita lampaiden laitumiksi perinnemaiseman säilyttämiseksi.

– Pian huomattiin, että olisi järkevää saada lampaille silmälläpitoa ja kevyttä paimentamista. Lähellä olevaa majoituspaikkaa alettiin vuokrata lomanvietäjille – ehtona lampaiden silmälläpito. Konsepti otti nopeasti tuulta alleen ja levisi ympäri Suomen. Nyt meillä on näitä paimenlomapaikkoja 15, ja niihin on kova tungos.

Seitsemän lammasta pitää yllä kasvuston monimuotoisuutta.

Lue lisää paimenlomista!

Paimenviikot

Pörssisähkön hinta vaihtuu jatkossa vartin välein

Pörssisähköä ostava sähkökäyttäjä on tottunut sähkön hinnan vaihtumiseen tunnin välein. Jatkossa hinnat vaihtuvat 15 minuutin välein. Taustalla on koko Suomea ja EU:ta koskeva muutos.

Uusi varttihinnoittelu tuo vuorokauden 96 eri sähkön hintaa. Jos sinulla on pörssisähkösopimus, maksat jatkossa pörssisähköstä 15 minuutin välein vaihtuvan hinnan mukaan. Jos sinulla on määräaikainen tai muu kuin pörssisähkön hintaan perustuva toistaiseksi voimassa oleva sopimus, varttihinnoittelu ei muuta sopimuksesi sähkön hintaa.

OmaLumme pitää sinut ajan tasalla

OmaLumme-palvelumme uudistuu muutoksen mukana ja palvelee sinua sähkön hintojen seuraamisessa entistä tarkemmin. Muutoksen jälkeen näet varttihinnot päivittäin esimerkiksi

OmaLumme-palvelusta tai [verkko-sivuiltamme](#).

Seuraavan päivän hinnat ovat tiedossa klo 14 aikaan, joten halutessasi voit ohjata sähkönkulutusta edullisempiin hetkiin kuten ennenkin. Voit myös antaa automatiikan huolehtia kulutuksen ajoittamisesta.

Sähkömittarit vaihtuvat tuntimittareista varttimittareiksi

Muutokseen liittyy sähkömittareiden vaihto uusiin mittareihin, jotka pystyvät mittaamaan sähkönkulutuksen vartin tarkkuudella. Sähkömittarin vaihtamisesta vastaa paikallinen verkkoyhtiösi vuoden 2028 loppuun mennessä.

Voit tarkistaa [Datahubista](#), mittaako sähkömittarisi kulutuksen 15 minuutin vai tunnin tarkkuudella. Näet sen energiaraportistasi.

Varttihinnoihin siirtymisen jälkeen näet kulutuksesi OmaLumme-palvelussa sähkömittarisi mittaustarkkuuden mukaisesti. Jos sähkömittarisi ei ole vielä varttitarkka, kulutuksesi jaetaan neljään samanhintaiseen vartiin.

Muutos myös aurinkosähkön tuottajille

Jos olet aurinkosähkön pientuottaja, myös paneeliesi tuottama sähkö netotetaan jatkossa vartin tarkkuudella.

Pörssisähkön varttihinnot – sama sähkö, eri poljento

LUMME
ENERGIA

– sama sähkö, eri poljento

Varttihinnojen taustalla tarve tasata tuotannon ja kulutuksen vaihtelua tarkemmin

Yhä isompi osa sähköntuotannosta, kuten tuuli- ja aurinkoenergia, vaihtelee sään mukaan, ja helposti säädettävä, polttamiseen perustuva sähköntuotanto on vähentynyt. Koska sähköä on tuotettava joka hetki kulutuksen mukaan, on tunnin pituinen aikajakso sähkömarkkinoille liian pitkä aika kulutuksen ja kysynnän tasapainottamiseen.

15 minuutin kaupankäyntiin velvoittaa eurooppalainen lainsäädäntö, ja käytännössä eurooppalaiset kantaverkkoyhtiöt (Suomessa Fingrid) ja sähköpörssit (Pohjoismaissa NordPool) ovat vaikuttaneet muutoksen voimaantumiseen.

Sähkön hintaan vaikuttavat samat tekijät kuin ennenkin

Pörssisähkön hinta muodostuu jatkossakin Nord Pool -sähköpörssissä kysynnän ja tarjonnan mukaan. On oletettavaa, ettei varttihinnoihin siirtyminen vaikuta sähkön keskihintoihin ja sähkölaskusi loppusummaan.

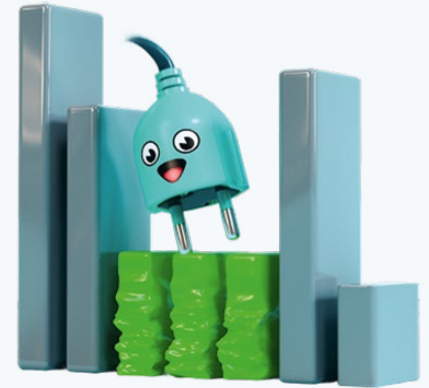
Kysynnän ja tarjonnan lisäksi sähkön hintaan vaikuttavat muun muassa sähkön tuotannossa käytettyjen polttoaineiden ja päästöoikeuksien hinnat, voimalaitosten huoltokatkot ja siirtoyhteyksien riittävyys Suomen ja muiden maiden välillä.

Sähkön kysyntään vaikuttavat erityisesti talouden kehitys ja geopolittiset jännitteet, tarjontaan esimerkiksi sääolosuhteet.

Varttihinnojen
voimaantulo siirtyi
aiemmin ilmoitetun
12.6.2025 sijasta
päivään 1.10.2025.

Uudistunut Pörssi- sähkö-sopimus tuo joustavuutta ja turvaa

Uudistimme Pörssisähkö-sopimuksemme vastaamaan paremmin asiakkaiden toiveita. Nyt voit sekä hyödyntää edullista pörssisähköä että suojautua mahdollisilta hintapiikeiltä. Se onnistuu helposti kiinnittämällä sähkön hinta haluamaksesi ajaksi.

Pörssisähkö sopii hyvin sinulle, jos voit arjessasi huomioida sähkön hinnan vaihtelut ja ajoittaa sähkönkulutustasi edullisemmille tunneille, ja olet lisäksi valmis ottamaan riskejä hetkittäin korkeista sähkön hinnoista. Jos esimerkiksi talven mahdolliset hintapiikit silti mietityttävät, Lumme Energian Pörssisähkö-sopimus sisältää nyt maksuttoman ominaisuuden, jonka avulla sähkön hinnan voi kiinnittää.

Näin uusi Pörssisähkö-sopimus toimii:

- Päätät itse, milloin maksat pörssi-sähköhintaa, milloin kiinnitettyä hintaa.
- Silloin, kun et kiinnitä sähkön hintaa, maksat sähköstä pörssisähkön hinnan mukaan kuten ennenkin.
- Jos sähkön hinta alkaa huolettaa,

voit kiinnittää pörssisähkön hinnan haluamallesi ajanjaksolle 50- tai 100-prosenttisesti. Kiinnityksiä tehdään kvartaaliksi (kolmen kuukauden jakso) kerrallaan.

- Kun teet kiinnityksiä, sopimuksesi muuttuu määräaikaiseksi siihen saakka, kun viimeinen kiinnitysjakso päättyy. Kiinnitysjakson jälkeen palaat taas pörssihintaan.
- Sähkölaskuusi vaikuttaa myös kulutusvaikutus eli se, mihin vuorokauden aikaan sähköä käytät – kuukauden keskihintoja halvemmillä tunneilla kulutettu sähkö tuo säästöä.
- Voit tehdä kiinnitykset helposti OmaLumme-palvelussa.

Jos olet Pörssisähkö-asiakkaamme, ota kiinnitysominaisuus käyttöön [OmaLumme-palvelussa](#).

Näin aurinkopaneelit vaikuttavat asuntosi arvoon ja houkuttelevuuteen

Aurinkopaneelit asuntosi katolla tekevät siitä kiinnostavamman kohteen tulevien potentiaalisten ostajien silmissä. Etenkin aurinkopaneelit yhdistettynä muihin energiatehokkuusratkaisuihin, kuten latausasemaan ja akustoihin, voivat tehdä vähän vanhemmastakin talosta houkuttelevan.

Parasta aurinkopaneeleissa on eittämättä niiden tuottama sähkö, joka lisää kodin energiaomavaraisuutta ja leikkaa sähkölaskun ja sähkönsiirron kustannuksia vuosikymmenten ajan. Mutta jos joskus on aika myydä asunto, vaikuttavatko paneelit asunnon jälleenmyyntiarvoon? Kysyimme asiantuntijalta!

Kiinteistömaailmalla Mikkelin toimipisteellä työskentelevä kiinteistönvälittäjä **Susanna Kovanen** kertoo, että aurinkopaneeleilla varustettu talo tai mökki kiinnostaa ostajia enemmän ja menee tyypillisesti nopeammin kaupaksi.

On vaikea arvioida, kuinka paljon aurinkopaneelit nostavat asunnon arvoa euroissa. Kovasen mukaan arvo voi nousta joitain prosentteja, mutta varsinaista hintalappua merkittävämpi

hyöty paneeleista on kiinnostuksen kasvu ja myyntiajan lyhentyminen.

Lumme Energian energiapalveluiden liiketoimintapäällikkö Juho Lahikainen on samoilla linjoilla. Aurinkopaneelit ovat merkki siitä, että asuntoa ja sen energiatekniikkaa on pidetty yllä. Lisäksi aurinkopaneelit ovat tae siitä, että asunto tuottaa tulevina vuosikymmeninä vuodesta toiseen osan tarvitsemastaan sähköstä itse. Se tuo mielenrauhaa erityisesti paljon sähköä kuluttaviin talouksiin – onhan sähkön hintatasoa vaikea ennustaa pitkälle tulevaisuuteen.

Aurinkopaneeleilla varustettu talo tai mökki kiinnostaa ostajia enemmän ja menee nopeammin kaupaksi.

Aurinkopaneelit osana energiaremonttia voivat hyödyttää ennen myyntiä

Kun oman asunnon myynti tulee ajankohtaiseksi, monet saattavat tehdä pienen tai suuremmankin pintaremontin, jotta asunto kävisi nopeammin kaupaksi. Kannattaako aurinkopanee-

lien hankinta myynninedistämisinvestointina?

Lahikainen ja Kovanen ovat molemmat sitä mieltä, että harva hankkii pelkästään aurinkopaneelit vauhdittaakseen kohteen kauppaa, vaan usein ne tulevat osana jotain isompaa lämmitys- tai energiatehokkuusremonttia.

– Poikkeuksena on kesämökit, joissa on ennestään esimerkiksi kaksi pientä paneelia, joilla on aiemmin saanut katettua sähkön perustarpeet. Jotkut haluavat silloin hankkia muutaman uudemman paneelin niiden rinnalle, Kovanen sanoo.

Kunnon energiaremonttia suunnittelevan kannattaa ehdottomasti harkita myös paneeleita. Esimerkiksi maalämpö on Kovasen mukaan "omakotitalon myynnin kruununjalki", mutta hän on huomannut, että asiakkaat ovat hyvin tyytyväisiä, jos asunnossa on maalämmön lisäksi myös aurinkopaneelit.

Sähköauton latausasema aurinkopaneelien rinnalla – ja ehkä jopa akusto?

Sähköautoja löytyy yhä useamman suomalaisen autotallista. Siksi kodinostajia kiinnostaa valmis sähköautojen latausasema sekä erityisesti mahdollisuus ladata sähköautoa itse tuotetulla aurinkosähköllä.

– Joskus asiakkaat kysyvät myös, onko kohteeseen asennettu akusto, Kovanen vahvistaa. Hän itse ei ole vielä välittänyt yhtään omalla sähkövarastolla varusteltua asuntoa, koska ne ovat verrattain uusi ilmiö tavallisissa kodeissa.

Lahikainen kertoo, että kuluttajilla on vielä mielikuva akuista kalliina investointina. Akustojen hinnat ovat kuitenkin viime vuosina laskeneet ja kannattavuus parantunut, hän vakuuttaa.

– Kokemukseni mukaan akustoista saa parhaan hyödyn, kun ne yhdistää aurinkopaneeliin ja pörssisähkösovimukseen, Lahikainen kertoo. Akusto hänen mukaansa myös paras tapa nostaa aurinkopaneelien omakäytöstä. Ilman niitä oikeaoppisestikin mitoitettua aurinkosähköjärjestelmää syntyy silloin tällöin ylijäämäsähköä.

Lahikainen muistuttaa myös, että akustot voi hyvin asentaa myös jälkikäteisen olemassa olevien paneelien rinnalle.

Kotiasi myyvä aurinkopaneelien omistaja, muista tämä

Aiotko panna aurinkopaneelillisen kotisi myyntiin? Näillä keinoin helpotat kauppaa:

1 Ostajia kiinnostaa aurinkopaneelien teho, vuosituotto ja tuotantokausi. Mitä tarkemmin pystyt kertomaan paneeliesi toteutuksesta tuotannosta, sitä parempi! Monet ostajat haluavat myös tietää, paljonko sähköä on mennyt myyntiin.

2 Säilytä aurinkopaneeliin ja niiden asennukseen liittyvät dokumentit. Ostajat haluavat varmuuden, että luotettava taho on asentanut paneelit ja että kaikki on tehty sääntöjen mukaan esimerkiksi kattomateriaalin erityisvaatimukset huomioiden.

3 Jos sinulla on ollut jonkinlainen aurinkopaneelien huolto- tai tarkistuspalvelu, se kannattaa mainita. Aurinkopaneelit ovat keskimäärin huoltovapaita, mutta jos ostaja saa tietää, että ammattilainen voi käydä varmistamassa, että katolla on kaikki kuten pitääkin, se lisää mielenrauhaa ja varmuutta.

”Kiinteistönvälittäjän näkökulmasta se on aina papukaijamerkki, jos myyntiin tulossa olevassa kohteessa on aurinkopaneelit.”
– Susanna Kovanen, Kiinteistömaailma

Haluatko keskustella oman talosi tai mökkisi myyntiin liittyvistä asioista, omalla paikkakunnallasi? [Löydä lähin Kiinteistömaailman asiantuntija yli 100 asuntomyymälistä!](#)

Uutta meillä: AKUSTOT OMAKOTITALOON

Haluaisitko saada aurinkopaneelien ylijäämäsähkön talteen odottamaan iltaa? Entä kiinnostaisiko ladata halpaa pörssisähköä talteen kalliimmilla tunneilla käytettäväksi? Meiltä saa nyt akustoja, jolla muutat tapaasi käyttää sähköä!

Akustot ovat pieniä sähkövarastoja, joilla omakotiasujakin voi säilöä sähköä omaan käyttöönsä. Erityisesti aurinkopaneelilla varustetussa ja pörssisähköä käyttävässä kodissa akustoista on suuri ilo.

Lumme Energian akustot voi asentaa niin lämpimiin kuin kylmiinkin tiloihin, eivätkä ne vie paljon tilaa.

Myymämme akustot ovat pitkäikäisiä ja turvallisia – ja ennen kaikkea fiksu investointi niille, jotka haluavat kasvattaa aurinkopaneelien omakäytöstä. Akustoon ladatun aurinkosähkön käytöstä ei tarvitse myöskään maksaa siirtomaksuja.

- Laitteiston voit rahoittaa Lumme Energian korottomalla ja kuluttomalla Säästömallilla: akusto 6 kWh akulla ja omalla invertterillä alkaen 106,67 e/kk, 60 kk.
- Kotitalousvähennykseen oikeutetun asennustyön osuus 1 200 euroa maksetaan kerralla tai muuta rahoitusta hyödyntämällä.
- Kun tilaat akuston 15.6.2025 mennessä, saat 500 euron alennuksen!

Tekniikka on kehittynyt ja hinnat

laskeneet, joten mikset sinäkin uskaltautuisi kysymään tarjousta? Akuston voi asentaa olemassa olevan aurinkosähköjärjestelmän kaveriksi, tai sen voi hankkia samalla kertaa paneelien kanssa.

**Tutustu ja tilaa
akustokartoitus**

Älykkään helppoa pihanhoitoa

TEKSTI: MATTI TUOVINEN

KUVAT: MAAHANTUOJAT, JÄLLEENMYYJÄT

Robottiruohonleikkureissa-kin jyllää nyt tekoäly. Kehittyneimmät mallit osaavat asioita, joista aiemmin saattoi vain uneksia. Samalla niistä on tullut tietoteknisiä laitteita, joita hallitaan älypuhelimella.

Vielä eivät robottiruohonleikkurit sentään tervehdi omistajaansa pihalla, vaikka eipä paljon puutu. Muutamat mallit näet jo tottelevat puheella annettuja käskyjä. Tosin suomen kieltä ne eivät toistaiseksi ymmärrä – olemme tuotekehittelijöiden mielestä liian pieni kielialue – mutta vaikkapa englanniksi

annetut komennot menevät kyllä perille.

Samalla älypuhelimesta on tullut modernin robottiruohonleikkurin aisapari. Puhelin toimii kaukosäätimenä: sillä määritellään leikkurin toiminta-alue ja monet asetukset sekä tarvittaessa muutetaan kaikkia toimintoja etänä. Voipa kännykästä joutilaana katsella leikkurin näkemää maisemaakin samalla, kun laite hoitelee hommiaan.

Tämä kaikki edellyttää tietenkin, että leikkuri on 4G-matkapuhelinverkon ja/tai kodin wifiverkon alueella. Myös ensimmäiset 5G-verkossa toimivat laitteet tekevät tuloaan markkinoille.

Ostopäätöstä puntaroivan kan-

nattaa huomioida, että GSM-yhteys ei sisällä kaikkien leikkureiden hintaan.

Älykkäät ja osaavat robottileikkurit ovat yhä kalliita. Suomen markkinoilla myytävistä, kotitalouksiin tarkoitetuista huippulaitteista pyydetään jopa viisi tai kuusikin tuhatta euroa. Siksi ei ole ihme, että 500–1 000 euron perusleikkureita

myydään eniten. Eivät nekään huonoja ole.

Virtuaalikaapeli

Perinteisesti työläin toimenpide robot-tiruohonleikkuria käyttöön otettaessa on ollut vetää pihan nurmikentän ympärille kaapeli, joka rajaa leikkurin työalueen – leikkuri aistii metallisen kaapelin eikä ylitä sitä. Nyt entistä useampi valmistaja tarjoaa laitemalleja, joiden kanssa rajakaapelia ei tarvita.

Tällaisten leikkureiden työskentelyalue määritellään virtuaalisesti älypuhelimien näytöllä. Puhelimeen ladataan valmistajan sovellus, eräänlainen karttaohjelma, johon piirretään alue, jonka sisällä laite saa pyöriä pihassa. Leikkuri seuraa ja säätää sijaintiaan GPS-satelliittien signaalien avulla ja pysyttelee rajatulla alueella. Valmistajien mukaan paikannustarkkuus on parhaimmillaan muutamia senttejä.

Mobiilisovellukseen voi myös piirtää pysyviä tai tilapäisiä rajoitusalueita, joille leikkuri ei saa mennä. Hellepäiväksi pihalle tuotu puhallettava lasten polskutteluallas säästyy näin leikkurin kohtaamiselta, vaikka nurmi altaan ympäriltä siistitäänkin.

Entä jos varas iskee? Leikkuri sinänsä on toki mahdollista varastaa, mutta GPS-signaalin avulla voron osoite paikantuu väijäämättä. Osa laitteista myös parkaisee hälytyksen joutuessaan pihan ulkopuolelle eikä suostu käynnistymään ilman oikeaa PIN-koodia.

Turvatekniikkaa

Voiko perheemme pikkukoira jäädä robottiruohonleikkurin uhriksi, tai vaikka siili – sehän käpertyy piikkipalloksi vaaran uhatessa eikä juokse karkuun?

Ei voi. Modernit leikkurit katsovat eteensä erilaisin kameroin ja sensorein. Jos laite havaitsee esteen, se pysähtyy ennen sitä ja kääntyy toisaalle. Vähemmällä tekoälyllä varustetut mallit saattavat käydä pötkäisemässä estettä kevyesti puskurillaan ennen kuin perääntyvät.

Käyttöturvallisuutta on laitteissa ajateltu muutenkin. Fiksut leikkurit esimerkiksi sammuvat, jos laitteen nostaa

irti maasta tai jos sitä kallistaa. Näin sormet eivät vahingossakaan silpoudu.

Kaikki robottiruohonleikkurit ovat vähintään roiskevesisuojujattuja, mutta silti niitä ei suositella käytettäväksi sateella. Moni laite hakeutuukin sateen alettua latausasemansa suojaan automaattisesti. Eräät menevät jopa niin pitkälle, että seuraavat säätietoja reaaliajassa ja keskeyttävät leikkaamisen jo saderintaman lähestyessä.

Jotkin laitteet ymmärtävät senkin, että alkukesän runsaan kasvun aikana nurmikkoja pitää leikata enemmän, keskikesän helteillä vähemmän.

Verkkoon liitetty laite on aina tietoturvariski. Muutamat valmistajat mainostavat siksi erikseen, että heidän pilvipalvelunsa käyttämät palvelimet sijaitsevat Euroopassa, jossa tietoturvasäännökset ovat tiukat.

Neliveto-optio

Robottileikkureiden energiatehokkuus on parantunut viime vuosina samalla, kun isot litiumioniakut ovat yleistyneet. Tämä tarkoittaa entistä pitempiä toiminta-aikoja. Uusimmissa laitteissa akun latausajan mainostetaan jäävän parhaimmillaan alle tuntiin. Leikkausaikaa kertyy valmistajien mukaan huipussaan liki neljä tuntia.

Äänitasoltaan uusimmat robottileikkurit ovat hieman vanhoja hiljaisempia. Tyypillinen melu jää jopa alle 60 desibeliin, mikä vastaa normaalia keskustelua tai hiljaisen kaupunkiliikenteen äänitason. Enin melu syntyy leikkuuterissä. Hyväkuntoinen nurmi kaatuu hiljaisemmin kuin sellainen, jossa kasvaa rikkaruohoja tai hedelmäpuiden juuriversoja.

Parastaan robottileikkurit esittävät tasaisilla, säännönmukaisilla pihoidella, mutta eivät ne pelkää haasteitakaan. Moni pärjää rinteissä, joiden kaltevuus on 30 prosenttia, parhaat jopa 45 prosentin kaltevuuksissa.

Jos oman pihan pinnanmuodostus poikkeaa suuresti tasaisesta, kannattaa valita laite, jossa on suuret, isokuvioiset renkaat. Muutama huippumalli tarjoaa varman etenemisen ratkaisuksi myös nelivedon.

Dreame A1 Pro robottiruohonleikkuri DL1012 Gigantti 1799 €.

Ecovacs GOAT G1 robottiruohonleikkuri MPB11-11 Gigantti 1599 €.

Husqvarna Automower 430X Hylte Hunting & Outdoor 3119 €.

Navimow i105E Gigantti 1074 €.

Korjaa itse – säästät rahaa ja ympäristöä

Useimpiin laitteisiin tiivisteet voi vaihtaa itse. Työ käy helposti: vanha vedetään irti, uusi painellaan paikalleen.

TEKSTI: MATTI TUOVINEN KUVAT: SHUTTERSTOCK

Kodinkoneiden tavallisia pikkuvikoja voi ja saa korjata omatoimisesti. Varaosia löytyy kohtalaisesti, ja työohjeita on internetissä. Perustyökälut riittävät, mutta toki peukalo ei saa sijaita aivan keskellä kämmentä.

Kun korjaat takuuajan ohittaneen kodinkoneen vian itse etkä heti osta uutta konetta rikkoutuneen tilalle, säästät rahaa, tuotat vähemmän jätettä ja toimit kertakäyttökulttuuria vastaan.

Mutta onko korjaaminen turvallista?

Kyllä, kun muistaa muutaman perus asian. Sähköllä toimivia laitteita ei sovi roplata, jos ei ymmärrä niistä mitään. Tietty perusosaaminen on välttämättömyys – lähtien siitä, että korjattava laite irrotetaan aina ensin sähköverkosta.

Tavallinen kuluttaja saa säädösten mukaan tehdä vain pieniä korjauksia. Isot korjaukset ja kiinteät sähköasennukset kuuluvat ammattilaisille, joilla on töihin asianmukaiset oikeudet, muistuttaa Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes. Ylitarkastaja **Ville Huuri-nainen** tarkentaa linjausta näin:

– Kodinkoneiden ja muidenkin sähkölaitteiden, joiden nimellissännite on yli 50 voltia tasavirtaa tai yli 120 voltia vaihtovirtaa, korjaus kuuluu sähköisten osien osalta ammattilaisille. Mekaanisten osien korjaaminen on sen sijaan sallittua jokaiselle, kunhan laitteen kosketus- ja vesisuojaus eivät muutu.

Huurinaisen mukaan tästä seuraa, että esimerkiksi sähköuunin grillivastuksen ja saunan kiukaan sähkövastuksen vaihtaminen on tavalliselta kuluttajalta kielletty.

Tiivisteet, sihdit, pumput

Tyypillisiä laitteen ikääntymisen myötä ilmaantuvia pikkuharmejä ovat

Pyykin- ja astianpesukoneiden tavallisimpia vaivoja ovat vedenoton ja -poiston ongelmat.

esimerkiksi sähkölieden uuninluukun tai kylmälaitteen oven tiivisteiden falskaaminen. Useimpiin laitteisiin tiivisteet voi vaihtaa. Työ käy helposti ja nopsaan: vanha vedetään irti, uusi painellaan paikalleen.

Pyykin- ja astianpesukoneiden tavallisimpia vaivoja ovat vedenoton ja -poiston ongelmat. Laitteen sihdit on tietenkin puhdistettava ajoittain, mikä on vielä helppoa. Hieman enemmän aikaa ja askartelua vaatii vaikkapa vesipumpun vaihto. Nykyisissä malleissa työtä kuitenkin helpottaa se, että koneet on pitkälti koottu moduulisista.

Avataan siis vanhan pumpun kiinnitysruuvit, poistetaan pumppu, pudotetaan tilalle uusi, ruuvataan se kiinni, liitetään letkut ja palautetaan suojakannet paikoilleen – siinä se. Melkein kuin palapeliä kokoaisi. Työ voi olla myös kiintoisaa, jos on teknistä uteliaisuutta.

Tällaiset korjaustyöt onnistuvat perustyökaluilla. Tarvitaan pari erilaista ruuvimeisseliä. Pieni hylsysarja tai tavallisimpien kokojen lenkkiavaimet ovat niin ikään hyvä apu, vaikka jakoavaimellakin pärjää jonkin matkaa. Joskus voit tarvita myös esimerkiksi pihtejä. Jos työ näyttää vaativan erikoistyökaluja, se ei ole tarkoitettukaan omatoimisesti tehtäväksi.

Kymppien tai satasen kulu

Entä kannattaako kodinkoneita korjata?

Usein kyllä. Mitä kalliimpi laite, sitä kannattavampaa korjaaminen on.

Asiaa voi arvioida vaikkapa tällaisella laskelmalla: Kun koneen ostohinta jaetaan käyttövuosilla, saadaan tulokseksi summa, joka korjaamiseen on järkevää uhrata. Toisin sanoen jos laite maksoi 1 500 euroa ja on seitsemän vuotta vanha, korjaamiseen kannattaa käyttää reilut 200 euroa.

Tuolla summalla ostaa jo kaikenlaisia tiivisteitä mutta myös vesipumppuja, lämpövastuksia ja monia muita varaosia. Ja kun varaosan asentaa itse, säästää myös korjaajan laskutuksen.

Tai saa pientä säästöä syntymään jo siitäkin, että purkaa laitteen itse, toteaa, millainen osa tarvitaan, tilaa sen ja pyytää myöhemmin paikalle ammattilaisen vaihtamaan osan.

Toki kannattavuuden raja tulee vastaan jossakin vaiheessa. Esimerkiksi 20-vuotiaan kylmälaitteen kompressorin tuskin kannattaa korjata. Vanhan laitteen sähkönkulutuskin saattaa olla niin suuri, että on parempi ekoteko vaihtaa koko laite uuteen, reilusti energiatehokkaampaan.

Ohjeet ja varaosat netistä

Erilaisten kodinkoneiden korjausohjeita löytää jo viljalti internetistä. Osa laitevalmistajista tarjoaa verkkokoupoissaan myös varaosavalikoimaa, joka voi olla jopa varsin laaja. Tällainen palvelu on muun muassa Samsungin

luoma Self-Repair-itsekorjausohjelma.

Kotimaisia toimijoitakin on tullut markkinoille. Esimerkiksi Nettoparts myy varaosia monen eri valmistajan laitteisiin. Yhtiön verkkosivuilla on niin ikään korjausohjeita ja videoklippejä työvaiheista.

Kovin hyvin eri lähteet eivät ole vielä kuluttajien tiedossa. Kuluttajaliiton viime vuonna teettämä selvitys osoitti, että vaikka laitteiden korjattavuutta on pyritty parantamaan niin lainsäädännön toimin kuin valmistajienkin puolelta, omatoiminen korjaaminen kompastuu yhä usein huonosti löytyviin korjausohjeisiin ja varaosiin, osien hintaan sekä oman osaamisen puutteisiin.

Selvityksessä haastatelluista noin kolmannes ilmoitti, että antaisi rikkoutuneen kodinkoneen ammattilaisen korjattavaksi. Vajaa kolmannes ostaisi oitis uuden laitteen.

Vain noin viidennes vastaajista oli sitä mieltä, että voisi korjata laitteen itse. Toisaalta reilusti yli puolet vastaajista tunnusti, ettei oma osaaminen riittäisi siihen.

Lue lisää
toinen toistaan hienompia
nokipannukahvin ohjeita

Nokipannukahvia

KIITOS HIENOISTA nokipannukahvi-ohjeista!

Viime asiakaslehdessä kysyttiin, miten tehdään oikeaoppinen nokipannukahvi ja miten se nautitaan oikealla tavalla. Kilpailuamme tuli satoja vastauksia ja hyviä vinkkejä. Kiitos kaikille osallistujille! Palokintona ollut nuotiokahvipannu on arvottu ja lähetetty voittajalle.

Puhdas vesi, karkea kahvijauhe ja mausteeksi kanelia, kardemummaa, kookosöljyä, voita tai suolakiteitä, jotka perimätiedon mukaan vievät veden maun pois. Tärkeitä nuotiopannukahvia nautittaessa ovat aitojen makujen lisäksi aito luonto, nuotion räiske, savun tuoksu sekä hyvä seura. Pieni kahvihetki nuotiolla tarjoaa parhaita elämyksiä luonnon hiljaisuudessa elävää tulta katsellen ja niistä tärkeimmistä asioista jutellen. Upeita hetkiä luonnon helmassa jokaiselle!

Tässä esimerkkejä siitä, miten paras nuotiopannukahvi syntyy:

"Keitä vesi kiehuvaan metsässä nuotiolla. Ota pannu pois tulelta ja laita sinne höyryt ja 2 merisuolaraetta. Kiehauta ja anna seistä vähän aikaa, kaada kukaan tilkka pannusta ja kaada takaisin pannuun. Anna seistä niin kauan, että höyryt ovat painuneet pohjaan. Nauti kuksasta hyvässä seurassa nautiskellen."

"Mettässä nuotiolla vinkakepin päässä olevassa kahvipannussa kiehautetaan vesi ja kouramitala höyryä sekkaan. Sitten kiehautetaan vielä kerran sen verran, että valmis kahvi ei kiehu yli. Otetaan pannu nuotion sivhuun, ja puutikulla sekotellaan vielä. Ootelhaan pari minuuttia ja eiku nauttimhaan mustana!"

"Tarvitaan 1,5–2 mitallista (à 7 g) tummapahtoista (3–4,5-asteista) pannujauhatuskahvia kuksallista kahvia kohden. Vettä 1 kuksallinen enemmän kuin haluttu kahvimäärä. Vesi kiehautetaan pitäen pannua vakaassa kepissä tai telineessä nuotion päällä. Otetaan pannu syrjään ja lisätään kahvinpurut veteen. Hämmennetään varoen. Pannu takaisin tulille ja kiehautetaan varoen. Otetaan pannu sivuun ja säikäytetään kahvi lisäämällä loiskaus kylmää vettä. Nautitaan, kun purut painuvat pohjalle."

"Kahvit Hartikaisen tapaan: Nuotiopannun vesi kiehautetaan ja otetaan pois tulilta. Lisätään nuoren naisen rinnan kokoinen kartio pannujauhattua kahvia. Laitetaan kansi päälle muutamaksi minuutiksi, kopistellaan puukon kahvalla siten, että pannuun muodostuu kauniin vaaleanruskea crema. Annetaan kahvin laskeutua kunnolla, sitten nautitaan ilman lisukkeita kuksasta nuotiotulilla. Ohje on saatu 40 vuotta sitten ivalolaiselta rajamieheltä."

"Kiehauta vesi, lisää kahvia, kunnes lusikka kelluu, lisää vielä vähän. Kiehauta. Anna seisoa 5 minuuttia ja kopauta puukolla pari kertaa pannuun. Tarjoile kuumana kuksaan."

"Nokipannukahvi nautitaan mustana huulisokerin kanssa, voi laittaa lorauksen maitoa sekaan, ken haluaa."

"Kuppiin ensin paloitettu leipäjuusto ja päälle kahvi. Juodaan kahvi ja lopuksi syödään juusto."

"Nautitaan konjakki kyytipoikana ja havunneulaset kahvin seassa "kahvi-leipänä"."

"Nautitaan omasta kuksasta, luonnon rauha ja kauneus lisukkeena."

"No mettässä voi lorhauttaa vaikka tipan kossua sekkaan."

Kesäisiä asiakasetuja Lumme-tiimistä

Tiesithän, että kaikki asiakkaamme kuuluvat auomaattisesti Lumme-tiimiin! Lumme-tiimi tarjoaa sinulle etuja tuotteista, palveluista ja tapahtumista. Tässä muutama ja Lumme-tiimin sivuilla lisää!

Lumme-tiimi

Kesälukemista mökille tai lomamatkalle

Nextory tuo koko kirjaston kännykkäsi. Ei enää kirjojen kantamista, vaan voit lukea missä haluat ja valita kirjan tunnelman mukaan. Nyt saat Nextoryn 45 päivän kokeilujakson ilmaiseksi uutena tilaajana.

Nextory-tilaajat saavat 3 kk puoleen hintaan.

Etuja ja säästöjä joka päivälle CityShopperilla

CityShopperi toimii oivana kumppaninasi kesälomamatkalla – saat käyttöösi Suomen monipuolisimmat edut shoppailuun. Mukana on yli 1 000 etua, 300 yritystä ja 2 000 toimipistettä, joista saat alennusta. Hyödynnä huip-puedut ja säästä!

CityShopperin saat vuodeksi vain 8 eurolla.

Suuntaatko kesälomareisullasi Helsinkiin ja kiinnostatko jalkapallo?

Tarjoamme vapaalippuja HJK:n heinäkuun kotiotteluihin 2.7. HJK-Jaro ja 20.7. HJK-Oulu.

Pidäthän Lumme-tiimin seurannassa, niin saat tiedon lippujen lunastamisesta ensimmäisten joukossa!

Panostatko tänä kesänä hyvinvointiisi oikein kunnolla?

Laboratoriotestit kertovat oikeasti, miten keho voi. Tulokset auttavat seuraamaan ja kehittämään jaksamista, terveyttä ja hyvää oloa. Puhdin laboratoriotesteihin pääset ilman lääkärin lähetettä.

Nyt saat testipaketit 15 % alennuksella.

Helsingissä voi tehdä paljon muutakin hauskaa – Kokeile vaikka lentämistä!

Föönissä voit kokeilla, miltä tuntuisi liidellä ilmojen halki ihan omin käsin. Tämän vapaalentotunnelin löydät kauppakeskus Redistä, Helsingin Kallastamasta. Koe ikimuistoinen elämys tai anna se lahjaksi kesän juhlijalle. Oivaa ohjelmaa myös polttareihin!

Nyt saat 20 % alennusta ensilennosta.

Onhan sinulla Lummetunnus? Tarvitset Lumme-tiimin käyttöön Lummetunnuksen, jota voit käyttää myös OmaLumme-palveluun kirjautumisessa. Jos ei ole, luo sellainen

OmaLumme-kirjautuminen

Suojaa kotisi edullisemmin!

Sector Alarmin hälytysjärjestelmä suojaa kotiasi ja perhettäsi tulipalojen, murtojen ja monien muiden vahinkojen varalta.

Helppokäyttöinen ja Suomen parhaiten arvioitu hälytysjärjestelmä on yhteydessä 24/7 päivystävään hälytyskeskukseen, jossa reagoidaan kodistasi tuleviin hälytyksiin välittömästi ja kutsutaan tarvittaessa apua

paikalle. Palkitulla mobiilisovelluksella voit myös tarkastaa, että kaikki on kotona kunnossa.

Lumme-tiimistä saat kodin hälytysjärjestelmän aloituspaketin hintaan 0 € (arvo 399 €) ja LISÄKSI useat lisälaitteet -50 %

Kasviksilla väriä ja makua grillihetkiin

TEKSTI: TARJA HEIKKILÄ-LEINO
KUVAT: K-RUOKA.FI JA
KOTIMASET KASVIKSET RY/ TEPPO JOHANSSON

Kasvikset tuovat kesän maun ja värit ruokapöytään. Niistä saa loihdittua upeita herkkuja myös grillissä, ja uusia makuja kokeillen saa aikaan yllättäviä makuelämyksiä. Nyt grilli kuumenemaan!-

Tuoreet, raikkaat kasvikset kruunaavat kesäiset herkkuhetket. Pujota niitä vartaisiin tai kokoa nyytteihin. Moni kasvis pärjää grillissä sinälläänkin. Marinadeilla, kastikkeilla ja dipeillä tulee viimeinen silaus makumaailmaan. Eikä aina tarvitse tyytyä totuttuihin aineksiin. Tämän vuoden HeVi, kurkku, on herkkua grillattunakin. Lisukkeena se keventää mukavasti ateriaa, samoin kuin varhaiskaali, jonka tulo kauppoihin saa makunystyrät herkistymään. Entä oletko koskaan kokeillut raparperia vaihteeksi grillattuna? Tässä ohjeita kesäiseen herkkuteluun.

Raparperipekoni ja tulinen dippi

Ainekset

n. 300 g raparperia
sokeria
1 pkt (150 g) pekonia

Dippikastike

1 prk (200 g) turkkilaista jogurtia
2 tl srirachakastiketta
riipaus suolaa
riipaus mustapippuria
½ ruukkua korianteria hienonnettuna

Valmistus

1. Leikkaa raparperien kannat pois. Kuori raparperit tarvittaessa.
2. Leikkaa raparperit noin 15 cm:n paloiksi ja pyörittele ne sokerissa. Kääri raparperit pekoniin.
3. Grillaa raparperipekonit tai paista ne pannulla. Aloita miedolla lämmöllä, jotta pekonin rasva sulaa ja raparperit pehmenevät. Grillaa lopuksi kuumalla lämmöllä peko-neihin rapea paistopinta.
4. Sekoita dipin ainekset keskenään. Lisää chilikastiketta makusi mukaan. Tarjoa raparperipekonit dipin kanssa.

Ohje: K-Ruoka

Grillattu kurkku

Ainekset (4 annosta)

1 (n. 300 g) kurkku
2 rkl rypsiöljyä
1 valkosipulinkynsi
hienonnettuna
½ tl juoksevaa hunajaa
1 tl minttua
½ tl suolaa

Valmistus

Pese kurkku ja leikkaa se neljään palaan. Puolita palat ja lohko puolikkaat vielä kahteen osaan. Sekoita rypsiöljyn joukkoon murskattu valkosipulinkynsi, hunaja sekä mausteet. Voitele kurkkupalat mausteöljyllä ja grillaa kauniin ruskeiksi. Tarjoa esimerkiksi grillatun pihvin kanssa.

Ohje: K-Ruoka

Grillattu varhaiskaali

Ainekset (4 annosta)

½ (n. 600 g) varhaiskaalia
1 rkl rypsiöljyä

Jogurttikastike

1 tlk (2 dl) turkkilaista jogurtia
¼ dl tilliä
¼ tl suolaa
riipaus mustapippuria

Lisäksi

- 1–2 rkl mantelilastuja paahdettuna
- 1–2 rkl rapeaa valkosipulia
- chili-seesamiöljyssä (Pirkka) tiliä

Valmistus

alle 15 min

1. Leikkaa kaali lohkoiksi siten, että kantaosa pitää lohkot koossa.
2. Sivele kaalilohkojen pintaan öljyä ja grilla kaaleihin kevyesti kaunis paistopinta. Kaali saa jäädä hieman rapsakaksi.
3. Sekoita jogurtin joukkoon tilli, suola ja pippuri.
4. Asettele kaalilohkot vadille hieman lomittain ja valuta pinnalle jogurttikastiketta sekä rapeaa valkosipulia öljyineen. Viimeistelee mantelilastuilla ja tillitupsuilla.

Ohje: K-Ruoka

Grillikauden kasvisvartaat

Ainekset (4 annosta)

- 12 kirsikkatomaattia
- 1 pieni kesäkurpitsa
- 150 g herkkusieniä
- 1 paprika
- 6 kypsää tai puolikypsäksi keitettyä perunaa
- 2 sipulia

Marinadi

- 1 ½ rkl balsamietikkaa
- ½ dl rypsiöljyä
- suolaa
- mustapippuria

hienonnettua timjamia tai muuta tuoreyrttiä

Lisäksi

puisia tai metallisia grillivartaita

Valmistus

1. Liota puisia grillivartaita puolisen tuntia vedessä, jotta ne kestävät kuumassa grillissä syttymättä, tai käytä metallisia vartaita.
2. Yhdistä marinadin ainekset kulhoon sekoittaen.
3. Huuhtelee vihannekset. Paloittele kesäkurpitsa vartaisiin sopiviksi lohkoiksi, samoin paprika, perunat ja sipulit. Varhaisperunat ja pienet nippusipulit voit käyttää kokonaisina tai puolikkaina.
4. Lisää kasvikset kulhoon ja sekoita, jotta marinadi levittyy niille. Kasvikset voivat odottaa grillausta marinadissa esimerkiksi puolisen tuntia.
5. Pujota kasvikset vartaisiin ja säästä kulhoon jäävä marinadi. Grilla joko uunin grillivastusten alla tai ulkogrillissä keskilämmöllä välillä käännellen ja marinadilla sivellen.
6. Tarjoa grillatun lihan, kalan tai makkaran kanssa niin, että vartaiden sisältö kattaa lautasesta kolme neljänestä.

Ohje: Kotimaiset Kasvikset ry

PK-yrittäjät arvostavat energiayhtiössään kustannussäästöjä ja huolettomuutta

Lue yritysten aurinkovoimaloista

Kysyimme keväällä PK-yritys-asiakkaidemme edustajilta, mitkä asiat energiayhtiössä ovat heille tärkeimpiä ja miten hyvin me vastaamme odotuksiin. Palveluidemme ja asioinnin helppous sai meiltä kiitosta, ja saimme vahvistusta tuleviin kehityssuuntiimme.

Sähköpostikyselyyn vastasi yli 300 pienen ja keskisuuren yrityksen edustajaa. He kertoivat meille, mitä he erityisesti toivovat energiapalveluyhtiön asiakkaana ja mitkä arvot ovat heille tärkeitä.

Vastausten joukosta nousi erityisesti asiakkaiden toiveet muun muassa kustannusten säästämisestä. Toinen suuri teema oli vaivattomuus, eli esimerkiksi käytön helppous, huolettomuus ja ajan säästäminen. Lisäksi vastuullisuutta piti noin kolmannes vastaajista tärkeänä.

Helppous ja sujuva palvelu on kaiken keskellä

Vastaajien mukaan olemme onnistuneet parhaiten juuri vaivattomuudessa. Kuten eräs vastaaja asian tiivisti: meidän kanssamme ei tarvitse vatuloida.

Tämä ei yllätä meitä – esimerkiksi digitaaliset asiointipalvelut ovat yksi kruununjalokivistämme. Lisäksi tiedämme, mikä merkitys asiantuntivalla ja inhimillisellä palvelulla on yhä tälläkin vuosikymmenellä ja todennäköisesti jatkossakin.

Näissä asioissa onnistumme parhaiten

- jatkuvuuden luominen
- huolettomuus
- käytön helppous
- asioiden pitäminen yksinkertaisena
- vastuullisuus.

Keskitymme jatkossakin tärkeimpään: energian ja rahan säästämiseen

Sähkölaskusta säästäminen on ajaton tarve. Siksi aiomme jatkossakin panostaa siihen, että voit tunnistaa yrityksesi energiankulutuksesta säästökohteita ja löytää parhaat palvelut, joilla sähkölasku pysyy kohtuullisena. Varmistamme myös, että viestimme vaikkapa sähkösopimusten eroista selkeästi, jotta yrittäjä voi valita juuri itselleen sopivan vaihtoehdon.

Energiamarkkinoilla myllertää tulevinakin vuosina. Meidän täytyy energiayhtiönä tarjota yrityksille turvaa hintariskeiltä ja keinot esimerkiksi kulutuksen ajoittamiseen. Panostamme myös siihen, että yritykset ovat tietoisia puhtaasta energian ratkaisuista, oli kyse sitten sähkösopimuksen alkuperätakuista, aurinkopaneeleista tai sähköautojen latauspisteistä työnteijöiden sähköautoille.

Asiakasvastaava Ulla Westerinen esittäytyy

Olen pienten ja keskisuurten yritysten oma asiakasvastaava ja pidän huolen siitä, että teidän tarpeenne, kysymyksenne ja toiveenne huomioidaan. Minuun voi olla yhteydessä kaikissa asiakassuhteeseen liittyvissä asioissa.

Tyypillinen työpäiväni koostuu mm. asiakas- ja kumppanikohtaamisista, myynnin ja markkinointikampanjoiden suunnittelusta, tarjousten tekemisestä sekä erilaisista kehitysprojekteista.

Työ PK-yritysten energia-asioiden kanssa on palkitsevaa, sillä asiakkaani ovat eri toimialoilta ympäri Suomea ja pääsen kehittämään energiapalveluita yhdessä asiakkaiteni kanssa. Sähkö puhuttaa tällä hetkellä, ja koen työskenteleväni yhteiskunnan kannalta merkityksellisten asioiden parissa.

Ulla Westerinen

Uusi apuri puhelinpalveluumme: Puhe-Lumme!

Puhebotti Puhe-Lumme on uusi tekoälypohjainen digitaalinen asiakaspalvelijamme, joka ymmärtää puhetta ja sujuvoittaa asiakaspalvelua. Jos soitat meille, puhebotti kysyy sinulta aluksi nimesi, osoitteesi ja postinumerosi sinun tunnistamistasi varten, minkä jälkeen puhelu ohjautuu ihmiselle. Puhe-Lumme nopeuttaa palvelua ja vapauttaa asiakaspalvelijan aikaa asiain ratkaisemiseen, mutta ei korvaa ihmistä!

Tuleeko sinulle vielä postia paperikirjeinä vai oletko jo siirtynyt digipostiin?

Tutustu digiposti Kivraan

Digiposti on muodostumassa ensisijaiseksi tavaksi vastaanottaa tärkeää kirjepostia ja virallisia asiakirjoja. Valtiovarainministeriön Digi ensin -ohjelman myötä kaikki viranomaisposti siirtyy sähköiseksi vuoden 2026 aikana. Kanavina digipostin toimittamiseen tulevat olemaan suomi.fi ja yksityiset digipostipalvelut Kivra ja Omaposti.

Ottamalla käyttöösi yksityisen digipostipalvelu Kivran, saat jatkossa sekä julkisen että yksityisen sektorin postit kätevästi yhteen ja samaan paikkaan. Lumme Energia toimittaa Kivraan laskut ja sopimusvahvistukset, elleivät ne jo tule sinulle sähköisesti. Digipostilla vähennetään paperinkulutusta ja postin kuljettamisesta aiheutuvia ympäristöpäästöjä. Kirjeet saapuvat nopeammin ja turvallisemmin – ajasta ja paikasta riippumatta.

Kivra on helppo ottaa käyttöön, ja se kokoaa tärkeät asiakirjat samaan paikkaan, turvallisen kirjautumisen taakse. Palvelua voi käyttää sekä puhelimella että tietokoneella. Laskujen lisäksi voit vastaanottaa mm. sopi-

muksia, tiedotteita, työeläkeotteita ja tapahtumalippuja. Lisäksi voit tallentaa palveluun myös omia dokumenttejasi – täysin ilmaiseksi.

Kivraa käyttävät jo kymmenet tuhannet yritykset sekä lukuisat kunnat ja hyvinvointialueet. Kokeile Kivraa ja tee arjesta sujuvampaa! Palvelun käyttäminen on kuluttajille täysin ilmaista. Palveluun postia toimittavat yritykset ja organisaatiot mahdollistavat palvelun asiakkailleen.

Näin otat Kivran käyttöön:

1. Mene osoitteeseen **kivra.fi** tai lataa Kivran sovellus
 2. Rekisteröidy pankkitunnuksillasi
 3. Valmista! Laskut ja kirjeet ohjautuvat jatkossa automaattisesti Kivraan
- Palvelu ilmoittaa uusista viesteistä ja muistuttaa laskujen eräpäivistä.

Tutustu Kivraan

Ota Kivra käyttöön – ja voita! Arvomme uusien käyttäjien kesken 3 kpl 50 € lahjakorttia Tiketti.fi-verkkokauppaan. Osallistu ja lue säännöt: **kivra.fi/lumme**

Lisätietoa valtion digihankkeesta

Jos saat laskusi vielä paperisena, vaihda se sähköiseksi! Voit valita verkkopankkiin saapuvan e-laskun, digipostipalvelu Kivran tai sähköpostilaskun! Mahdolliset sopimusvahvistukset, hinta- ja ehtomuutosilmoitukset Lumme Energia lähettää ensisijaisesti sähköpostitse. Huolehdi, että yhteystietosi ovat ajan tasalla Omaposti-palvelussa.

Hukkalämmöstä hyötyä

E-Heat ja Lumme Energia rakentavat kestäväää energiatulevaisuutta

Tamperelainen E-Heat tarjoaa asiakkailleen kestäviä energiaratkaisuja hyödyntämällä datakeskusten tuottamaa hukkalämpöä. Lumme Energia toimittaa E-Heatille sähköä sekä salkunhoitopalvelut, joiden avulla yritys on onnistunut varmistamaan toimintansa kilpailukyvn.

Datakeskusten määrä Suomessa kasvaa nopeasti – ja samalla kasvaa myös hukkalämmön hyödyntämisen merkitys. Tamperelainen E-Heat hyödyntää ja kierrättää datakeskusten hukkalämpöä. Käytännössä E-Heat vastaa infrasta, jolla hukkalämpö siirretään syntypaikalta sinne, missä sitä tarvitaan, kuten kaukolämpöverkoon. Toiminnan ytimessä on tehokas ja vastuullinen energiankäyttö, joka

edellyttää paitsi kilpailukykyistä hintaa myös joustavia energiaratkaisuja.

Tässä E-Heatin tukena on Lumme Energia, jonka asiantuntemus ja palvelut ovat osoittautuneet hyödyllisiksi energiantensiivisessä liiketoiminnassa.

Kumppanuus, joka perustuu luottamukseen ja ratkaisukeskeisyyteen

E-Heat on valinnut Lumme Energian energiakumppanikseen varmistaakseen toimintansa kustannustehokkuuden, toimitusvarmuuden ja kehittyvien energiemarkkinoiden hyödyntämisen. Lumme Energia toimittaa yritykselle kaiken sähkön sekä salkunhoitopalvelut, joiden avulla sähköä ostetaan markkinoilta oikeaan aikaan ja edulliseen hintaan.

– Meille Lumme Energia on erittäin luotettava kumppani. Asiat hoituvat, mikä on tärkeintä, ja olemme saaneet myös sähkön hinnan alhaiseksi salkunhoitopalvelun avulla, kertoo

E-Heatin toimitusjohtaja Lauri Pispä.

Pispä arvostaa yhteistyön avoimuutta ja innovatiivista otetta: – Se, mikä Lumme Energian erotti muista, oli joustavuus ja ratkaisukeskeisyys. Jos sopivaa ratkaisua ei ole olemassa, he ovat valmiita kehittämään sellaisen.

Energiajohtaja-palvelu kokoaa kaiken yhteen

E-Heat hyödyntää Lumme Energian Energiajohtaja-palvelua, joka kokoaa yritysten tarvitsemat energiaan liittyvät palvelut yhteen selkeään kokonaisuuteen. Palvelu tarjoaa kilpailukykyistä energiaa, parempaa kustannustehokkuutta sekä mahdollisuuksia hiilijalanjäljen pienentämiseen. Palvelumalli räätälöidään asiakkaan tarpeiden mukaan, ja usein yhteistyö alkaa yhteisellä alkukartoituksella, jossa tunnistetaan kehityskohteet ja potentiaali. Niitä lähdetään yhdessä parantamaan Energiajohtaja-palveluiden avulla.

Energiajohtaja-palveluun kuuluu

myös oma asiakasportaali, josta löytyy kaikki tarvittavat palvelut ja yhteyshenkilöt helposti samasta paikasta.

Optimointipalvelu tuo lisätehoa ja hyötyä markkinoilta

Lumme Energian tarjoama Optimointipalvelu on seuraava askel E-Heatin energiatehokkuuden kehittämisessä. Palvelun avulla yritys voi osallistua kysyntäjoustoon eli sähkömarkkinoiden reservimarkkinoille, joissa kulutusta säädetään sähköverkon tarpeiden mukaan.

– Se on meille sekä mahdollisuus tienata että konkreettinen tapa osallistua sähkömarkkinoiden tasapainottamiseen ja päästöjen vähentämiseen, Pispa sanoo.

Kumppanuus, joka tuo arvoa molemmille

E-Heatin ja Lumme Energian yhteistyö ei rajoitu vain palveluiden toimitamiseen – kyseessä on molempia osapuolia hyödyttävä kumppanuus. E-Heat on tuonut Lumme Energialle uusia asiakkaita ja saanut vastavuoroisesti kontakteja ja näkyvyyttä. Pispa toivoo samanlaista ajattelua myös muille toimialoille.

– Tämä ei ole pelkästään asiakkuus

vaan molemminpuolinen kumppanuus. Ajattelen, että tällainen yhteistyömalli voisi olla hyödyksi monilla muillakin aloilla, hän toteaa.

Tulevaisuus rakennetaan yhdessä

Kasvava datakeskusala tarvitsee kestäviä ratkaisuja. Hukkalämmön hyödyntäminen yhdistettynä puhtaaseen sähköön on konkreettinen esimerkki siitä, miten teknologia, ympäristövas-
tuu ja liiketoiminta voivat kulkea käsi kädessä.

– E-Heatin kaltaiset yritykset ratkaisevat isoja energiaan ja kestävytyteen liittyviä kysymyksiä. On hienoa olla osa tätä arvoketjua, sanoo Lumme Energian myyntijohtaja Jani Pääkkönen.

Yhteistyöstä on selvästi tullut enemmän kuin osiensa summa – ja juuri siksi se toimii.

Energiajohtaja-palvelun avulla kasvavat ja energiavastuullisuuteen pyrkivät yritykset voivat hallita energiakustannuksiaan sekä pienentää liiketoimintansa päästöjä.

Tutustu Energiajohtajaan

Optimointipalvelun avulla yritys voi kasvattaa tuottoa hienosäätämällä sähkönkulutusta. Kysyntäjousto pienentää energian hintavaihteluihin liittyviä riskejä. Samalla voi liittyä osaksi maamme sähköverkkoa vakauttavia reservimarkkinoita.

Tutustu Optimointipalveluun

Laske tuottopotentiali reservimarkkinoille osallistumisesta

Laske tuottopotentiali

E-Heat Oy on suomalainen energiayhtiö, joka keskittyy erityisesti datakeskukseen ja niiden tuottaman hukkalämmön hyödyntämiseen. Yhtiö tarjoaa ympäristövastuullisia energiaratkaisuja muun muassa asuinrakennusten, teollisten kiinteistöjen ja kaukolämpöverkkojen tarpeisiin.

Tällä kertaa ajatuksissa oli haudutella poimulehdistä kevään vihreää. Langan pohjaväri oli vaalean harmaa, joten lopputuloksena oli hieman oliiviin vivahtava kauniin pehmeän vihreä. Kokenillilla sain takuuvarmasti vahvaa viinipunaista, ensimmäisestä jälkivärjäyksestä hieman vaaleampaa ja sen jälkeen vielä vaaleanpunaista, eli yhdestä liemestä kolme eri värjäyserää.

Luonnosta väriä villalankoihin

TEKSTI JA KUVAT: TARJA KUOKKANEN

Villalankojen värjääminen perinteiseen tapaan luonnonväreillä on aina yhtä jännittävää, sillä koskaan ei voi etukäteen olla varma lopputuloksen sävystä. Se on kuitenkin taattua, että luonnonmukaiset värit ovat aina pehmeästi toisiinsa sopivia.

Suomalaisista kasveista ja puista löytyy helpoiten keltaisen, vihreän ja ruskean eri sävyjä, sienistä ruskean, punertavan ja siniharmaan sävyjä. Vahvaa punaista, oranssia tai violettiä saadaan ulkomaisista kokenilli-kilpi-kirvoista ja värimataran juuresta eli krapista.

Toisin kuin saattaisi luulla, kasvin tai sienen väri ei välttämättä kerro, mitä väriä siitä saadaan lankoihin. Lopputulokseen vaikuttavat myös värjäysprosessissa käytettävät puretusaineet,

kasvien tai sienten keräysajankohta ja määrä, kuun vaihe, veden laatu, keittoastian materiaali ja lankojen alkupeäinen väri.

Väri kasveista saa irtoamaan värin parhaiten silloin, kun ne kerätään ennen kukintaa kuivana aamupäivänä nousevan kuun aikaan, kukkia käytettäessä, esim. pietaryrtti ja lupiini, kukin ollessa parhaimmillaan. Joidenkin sienien, kuten veriseitikin väri vahvistuu, jos pitää niitä jonkin aikaa pakastimessa. Veriseitikkejä löytyy harvoin

Luonnonvärjäys on yksi Unescon myöntämän aineettoman kulttuuriperinnön kansallisen luettelon käsityökohteista. Luonnonvärjäyksen osamista ylläpitää ja kehittää Suomen Värjärikilta ry. Taitoliitto valitsi luonnonvärjäyksen Vuoden käsityötekniikaksi vuonna 2022.

samalla kertaa tarpeeksi, joten pakastaminen on kätevä keino kartuttaa määrää. Täytyy vain muistaa merkitä seitkit näkyvästi, ettei myrkkysieni päädy lautaselle. Väriaineet voi myös kuivata myöhempää käyttöä varten.

Värjäyksessä käytetään myös puiden kuorta, käpyjä, naavaa, kääpiä, lehtiä ja neulasia, varpuja, jäkälää sammalia ja liekoja. Aina ei tarvitse lähteä ulkoa väriaineita etsimään, sillä keittiöstä löytyy ehkä tunnetuin värjäysaine, sipulinkuori. Sillä voi värjätä pääsiäismunien lisäksi langatkin. Värjäystä voi kokeilla lähes millä tahansa, jopa biojätteellä, varsinkin jos tekee ns. purkkivärjäystä, joka on yksi luonnonvärjäyksen tekniikoista.

Värjäystä padan ääressä

Itse olen tykännyt värjätä ulkona perinteisellä muuripadalla ja isolla kattilalla. Aikaa menee helposti kaikkienensa kokonainen päivä. Höyryävien patojen äärellä touhuaminen on antoisaa ja jollain tapaa meditatiivista puuhaa.

Työväihteitä on useita ja näin se tapahtuu periaatetasolla. Liikkeelle lähdetään siitä, että kaikki tykötarpeet ovat kasassa: lankavyyhdet, puretusaineet, kuten aluna, viinikivi tai kupari-vihtrilli, herkkä vaaka, lämpömittari, suuri ruokakäytöstä poistettu kattila

tai muuripata, vesisanko ja pari sileää puukeppiä.

Lankoja liotetaan hitaasti lämmitäten 80–90 asteisessa puretusainevedessä tunnin ajan, jonka jälkeen ne ovat valmiina värjäykseen. Langat voi myös kuivattaa ja värjätä myöhemmin. Jos lankoja purettua eri aineilla, voi yhdellä värjäyksellä saada useita värejä. Lisää sävyjä saa, jos osa langoista on valkeita, osa harmaita.

Värjäyskasveja keitetään noin tunnin ajan, jonka jälkeen seos siivilöidään. Puun kuoret, kävyt, kokenillit ja muut kovahkot materiaalit pitää liottaa ensin yön yli ja keittää vasta sen jälkeen.

Tämän jälkeen päästään itse värjäykseen. Puretetut langat laitetaan värjäysliemeen, jonka lämpötilaa nostetaan 80–90 asteeseen kiehumista välttämällä. Lankoja pidetään väriliemessä noin tunnin ajan.

Sitten alkaa se mielenkiintoinen vaihe, kun värjäyksen tulokset alkavat paljastua. Varovaisen huuhtelun ja etikkakylvyn jälkeen lankavyyhdet ripustetaan ilmastavasti kuivumaan mieluiten ulos. Ja voi sitä tyytyväisyyden määrää - joka kerta lopputulos on vai-van väärti ja värisävyt hivelevät silmää. Kiitos suomenlampaat ihanista villoista ja luonto upeista väreistä!

Tarkempia ohjeita värjäykseen löytyy muun muassa Taitoliiton sivuilta, taito.fi ja Marttojen sivuilta, marttalehti.fi.

Nettisivuiltamme löydät hyödyllistä tietoa ja tarinoita energiasta ja sähkönkäytöstä. Myös asiakaslehden artikkelit ovat täällä tallessa helppossa muodossa ja aina hyödynnettävissä. Käy nappaamassa parhaat energiansäästövinkit käyttöösi.

Miten mökille saisi kunnollista vettä?

Järvi- tai merivedestä saa käyttökelpoista mökilläkin suodatuslaitteistojen avulla. Tutustu laitteisiin, niin näet, mihin ne oikein riittävät. Tehokkaimmat suodatuslaitteistot tekevät jopa sinileväisestä järivedestä ja suolaisesta merivedestä käyttökelpoista. Pitkällä aikavälillä laitteet tulevat pullovettä edullisemmaksi.

Lue lisää

Tiesitkö nämä 6 arkeasi helpottavaa syytä hankkia kodin hälytysjärjestelmä?

Moni ajattelee, että hälytysjärjestelmä suojaa vain murroilta, mutta nykyaikainen järjestelmä tekee paljon muutakin. Lue miksi kannattaa hankkia hälytyskeskukseen yhdistetty kodin hälytysjärjestelmä, ja miltä kaikilta vaaratilanteilta hälytysjärjestelmä suojaa kotiasi ja perhettäsi.

Lue blogi tästä

Pyykit pihalle kuivumaan – luonnonvoima energiansäästöön

Pyykin kuivattaminen ulkona ja peseminen viileässä vedessä ovat ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja, jotka säästävät energiaa ja rahaa. Palkaksi saa myös puhtaan, raikkaan tuoksun. Mitä muuta on hyvä ottaa huomioon?

Lue tästä

Sähköturvallisuus ensin: Vinkit turvalliseen sähkön käyttöön ulkona

Sähkölaitteiden käytössä ulkotiloissa on omat erityisvaatimuksensa, joihin on hyvä paneutua ennen kuin ryhtyy työhön. Akkukäyttöiset työkalut tarjoavat kätevän tavan hoitaa erilaisia puutarha- ja remonttihommia turvallisesti. Katso turvallisuusvinkit ennen kuin aloitat työt.

Katso vinkit

Kukkia lautaselle niityiltä ja puutarhoista

Luonto tarjoilee meille monipuolisen valikoiman syötäviä kasveja ja kukkia – maukkaita villiherkkuja. Osaatko hyödyntää kotipihan aarteet? Katso ohjeet

Lisää ohjeita

Viilennä viisaasti kesähelteillä – jos muu ei auta, ota koneet avuksi

Taloudellisinta on ensin yrittää estää sisäilmaa kuumenemasta. Siispä käännä sälekaihtimet kiinni ja vedä verhot ikkunoiden eteen. Tuuleta aina varjon puolelta ja napsauta kaikki turha valaistus ja lämpöä tuottavat sähkölaitteet kiinni. Jos tämä ei riitä, ota koneet avuksi. Katso vinkit.

Katso vinkit

Nämä ja paljon muuta löydät nettisivujemme Energiaa-blogeista!

Millä sivulla Topilla oli päähine päässään?

Kerro miltä sivulta sen löysit ja anna samalla palautetta tästä lehdestä. Kaikkien 15.7.2025 mennessä vastanneiden kesken arvomme 2 kpl 30 euron K-ryhmän lahjakorttia.

VASTAA TÄSTÄ

Kiitokset kaikille viime lehden lukijakyselyyn vastanneille!

Viime lehden mielenkiintoisimmaksi artikkeliksi valittiin airfryeristä kertova juttu ”Friteeraa, paistaa, paahtaa ja grillaa”.

Viime lehdessä Topilla oli päässään PIP0 kannessa eli sivulla 1.

Arvonnat on suoritettu ja voittajiin on otettu yhteyttä henkilökohtaisesti.

Tämän lehden
artikkeleita voit
lukea myös
osoitteessa:
mme-energia.fi/blogi

ONNITTELUT VOITTAJILLE!

SELVITÄ ANAGRAMMI

Anagrammin kirjaimista muodostuu ajankohtaan sopiva sana.
Nyt voit täyttää anagrammin myös sähköisesti.

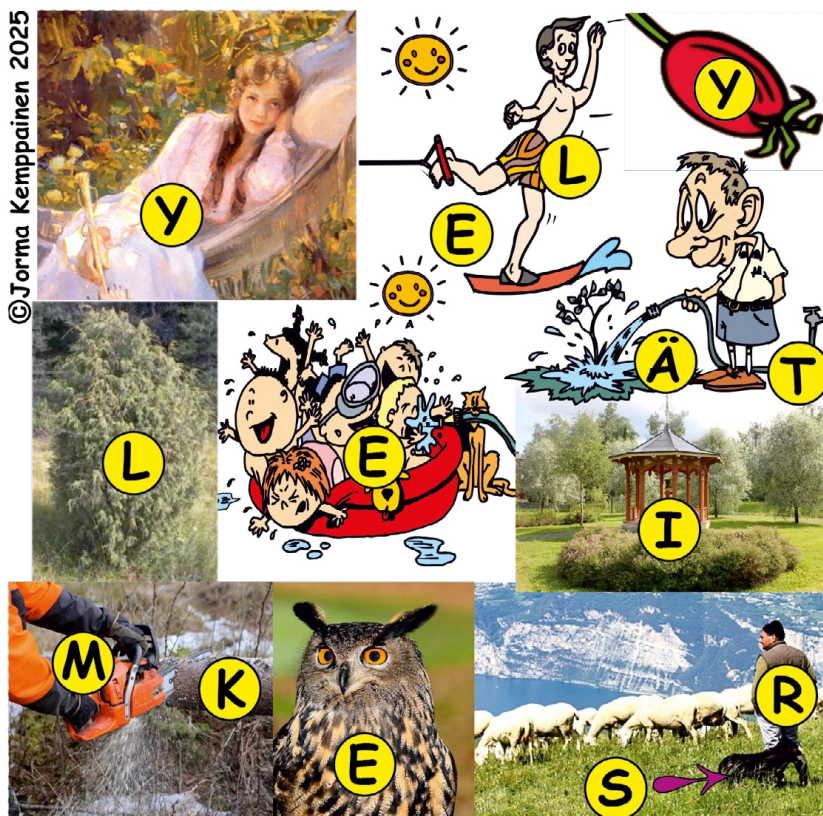
SÄHKÖINEN ANAGRAMMI

VASTAUSLOMAKE

Lähetä oikea sana meille 15.7.2025 mennessä,
niin osallistut K-ryhmän lahjakortin arvontaan.

Edellisessä lehdessä olleen anagrammin oikea sana oli **HÖYRYPUHDISTIN**. Arvoimme 30 € arvoisen lahjakortin K-ryhmän liikkeisiin kaikkien ratkaisun lähettäneiden kesken. Voittajaan on otettu yhteyttä henkilökohtaisesti.

Anagrammi	Kuva	
SUKKA	KUKSA	H
IKÄLAMA	ALAMÄKI	Ö
TIE MYÖS	TYÖMIES	Y
KUUPAINI	PIKAUUNI	R
KUPO LÄPI	IKÄLOPPU	Y
LENSI IRTI	SILINTERI	P
TÄSTÄ VYÖ	SYÖTÄVÄT	U
MYY TILKKU	TYKKYLUMI	H
VANUTERVA	AVUNTARVE	D
LAKULIAANI	KAULALAIINA	I
UKON PINNA	NOKIPANNU	S
LANKKUPUUT	PUNATULKKU	T
NYSÄ HÄNTÄ	HÄTÄÄNNYS	I
POP TUUKIPUU	TUUPPIPUUKKO	N

LOPPUA =

JATKAA =

YÖHIPAT =

KESÄ TOI =

LAKKIKUU =

SATUVAJA =

JATKA ISI =

JUHA KUHA =

STEVE LUKI =

RUNON PUKU =

OSTA APINA =

JOLPIN VIKA =

ELÄYTYI NYT =

PELTON ESA =

Kodin energiapalvelut helposti yhdestä paikasta:

Aurinko-
paneelit

Ilmalämpö-
pumput

Sähkölämmityk-
sen optimointi

Sähköauton
latauspisteet

Akustot

Säästää sähkölaskuun, helppoutta elämiseen,
myös korottomalla osamaksulla.

Pyydä tarjous energiatehokkuusratkaisuista. ►►

LUMME
ENERGIA

Sähkö sopimukset: lumme-energia.fi
OmaLumme: oma.lumme-energia.fi
Asiakasedut: tiimi.lumme-energia.fi

Asiakaspalvelu
lumme-energia.fi/ota-yhteytta

Yritysmyynti
yritysmyynti@lumme-energia.fi

Aurinkosähkö ja sähköinen liikenne
tekninenmyynti@lumme-energia.fi

Lumpeenlehden toimitus
lumpeenlehti@lumme-energia.fi